

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Pálháza Város Önkormányzata



2022 - 2027.

T a r t a l o m

Bevezetés	4
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	9
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	55
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	62
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	70
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	75
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	76
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	78
1. A HEP IT részletei.....	78
Jövőképünk.....	79
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	88
3. Megvalósítás	92
3.3 Monitoring és visszacsatolás	95
3.4 Nyilvánosság.....	95
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	96
4. Elfogadás módja és dátuma	97

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Pálháza Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az esélyegyenlőség (vagy azonos lehetőségek) fogalma az emberi jogok általános felfogásán alapszik. Az emberek egyenlőségét hangsúlyozza nemre, fajra, nemzetiségre, korra, egészségi állapotra, társadalmi helyzetre stb. való tekintet nélkül. Az esélyegyenlőség azt jelenti, hogy nem elég kinyilatkoztatni, hogy mindenki egyenlő, hanem biztosítani is kell ennek az egyenlőségnek az ésszerű feltételeit. Az esélyegyenlőség tehát maga után vonja, hogy ahol az esélyek egyenlősége nem garantált, ott kompenzációs intézkedésekre van szükség.

A valódi egyenlőség napjainkban elérhetetlen. Esély egyenlőségről nem, csak esély különbség csökkentésről beszélhetünk.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Pálháza Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Hegyköz tájegységben, a Sátoraljaújhelyi kistérségben, Miskolctól 87 kilométerre keletre található.

Az ásatások során nyert leletek alapján arra lehet következtetni, hogy a Zempléni hegységben, a Hegyköz területén már az őskorban is éltek emberek. Pálháza település valószínűleg a füzéri vár akkori várbirtokosának Drugeth Fülöp nádornak utasítására telepítéssel, új irtásfaluként az 1320-as években jött létre a Bisó patak völgyében. Később Luxemburgi Zsigmond 1389-ben örök adományul adta Perényi Péternek Füzér várát és tartozékait, benne Pálházát is. Az 1389.-i adománylevélben merül fel először Pálháza neve. A település -háza végződéssel ellátott személyneve is későbbi középkori eredetűre utal. A település a füzéri

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

uradalomhoz tartozott, melynek földesurai többször változtak, legutóbb I. Lipót császár 1686-ban a füzéri várat és tartozékait - Pálházával együtt - előbb báró majd gróf Károlyi Lászlónak adományozta, aki 1947-ig volt a terület földbirtokosa.

A település a XV. században és a XVII. század elején többször elpusztul. A XV. században a husziták többször feldűlják. A török hódítás idején portyázó török csapatok miatt pusztul el, majd magyar lakosokkal betelepül. Azt 1711. évi pestis járványkor és tűzvész miatt ismét elnéptelenedik, az 1715. évi összeírásban, mint lakatlan helység szerepel. Újra betelepült az ezután következő években, mert 1786-ban, mint magyar falu van feltüntetve. Az 1878. évi népszámlálás válogatott adatai 54 házat, 300 lakost, 1 nemest tartalmaznak. Az Abaúj-Torna vármegye és Kassa című 1896. évi kiadvány szerint, Pálháza körjegyzőséggel 85 házzal, 514 magyar lakossal szerepel.

1875-ben Pálháza Ipartelepen megépül a mai Fűrészüzem elődje a Fűrészmalom. A Kemenc-patak völgyben lévő erdőterületen kitermelt fa szállítására 1888. évben építik meg a Kőkapui völgyben Pálháza Ipartelep induló állomással a keskeny-nyomközű erdei vasutat - ez a mai Magyarország legrégebben épített erdei vasútja. A XVIII. század végén kiépül a szilárd burkolatú főközlekedési útvonal Sátoraljaújhely - Pálháza - Hollóháza irányában, valamint Pálháza-Telkibánya - Gönc felé. Az 1930-as években kiépítik a hegyközi településeket összekötő szilárd burkolatú utakat.

Az első világháború sok szenvedést okozott a Hegyköz lakosainak. A Trianoni békeszerződésben meghúzott országhatár a periferiára sodorta a Hegyköz környékét, elvágvá a felvidéki gazdasági, közlekedési kapcsolatait. A békeszerződéssel elcsatolt felvidéki és erdélyi összefüggő nagy erdőségek után viszont a kőkapui vadászkastélyt övező erdőség felkapott vadászterület lett. Több esetben vadászott a területen a magyar kormányzat vezérkara, Horthy Miklós kormányzó, Gömbös Gyula és Bethlen István miniszterelnök.

A gazdasági fejlődés az 1929. évi gazdasági válság után és a második világháborúban ismét megtorpant. A megtorpanás után a gazdasági fejlődés azonban az 1950-es években tovább folytatódott. Pálháza az állami Erdészeti hegyközi központjává válik. 1938-ban megépül a sportpálya. 1952. évben kiépül a községben a villanyhálózat.

1958-ban külszíni fejtéssel megnyílt a Perlit bánya. 1964 évben megépül a vezetékes ivóvízhálózat. 1968-ban a körzeti általános iskola, 1973. évben napközi otthonos óvoda épül. 1990-ben új egészségügyi központ épül. 1995. évben megépítésre kerül a vezetékes földgáz. 1998. évben pedig kiépül a szennyvízhálózat.

Az 1970-es években folytatott lakáspolitikát következtében, ami a környező településeken nem tette lehetővé új lakások építését (egyedül Pálházán adtak ki építési engedélyeket), elsősorban Kishuta, Nagy-huta és Vágáshuta községekből jelentős számú szlovák nemzetiségű család települt be, akik nemzetiségi hagyományait a mai napig őrzik.

A fejlődés mellett azonban voltak kedvezőtlen körülmények is. A lakosság nagy felháborodására 1980-ban okatlanul felszámolták a hegyközi, bodrogi kisvasúthálózatot, amely máig is ható veszteséget okozott a hegyközi települések lakosságának és gazdálkodó egységeinek, intézményeinek. Kilencévi szünet után 1989. évben Pálháza Ipartelepről kiindulva a Rostalló végállomásig közös erőfeszítéssel megépítésre került 7 km-es szakaszon az erdei kisvasút, mely 1996. évben Pálháza indulóállomással még 1,2 km-es szakasszal bővítésre került. 1999. évben pedig a pálházai induló állomáson megépült az indóház.

A települést 2005-ben városi rangra emelték, ezzel az ország legkisebb népességű, és legészakibb fekvésű városa lett.

2007. június 30. napjáig körjegyzőségi gesztorként 5 község (Filkeháza, Füzérkajata, Füzérradvány, Kishuta, Nagyhuta) valamint Pálháza Város közigazgatási ügyeit látta el.

A körjegyzőség felbontása után 2007. július 1. napjától új épületben, kizárólag Pálháza közigazgatási feladatait látta el.

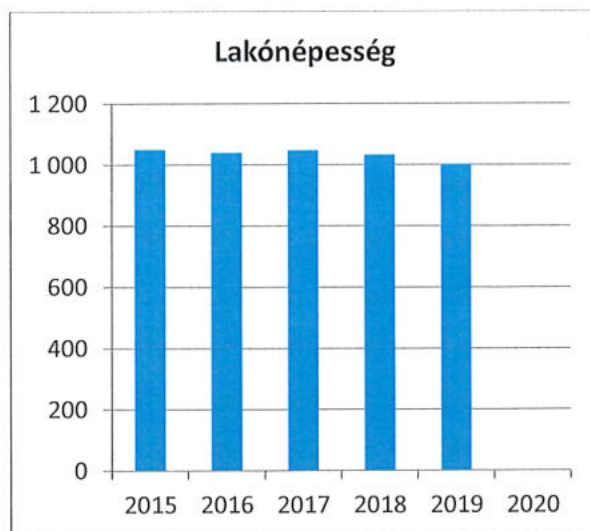
2015. január 1. napjától kezdődően Bózsza, Füzérkomlós és Nyíri települések Képviselő-testületeinek döntése alapján a négy település Közös Önkormányzati Hivatalként látja el a települések közigazgatási feladatait.

2020. január 1. napjától kezdődően Kishuta, Nagyhuta, Filkeháza, Füzérkajata, Hollóháza és Pusztafalu települések Képviselő-testületeinek döntése alapján a Közös Önkormányzati Hivatal már 10 település közigazgatási feladatait látja el.

**1. számú táblázat –
Lakónépesség száma az év végén**

Év	Fő	Változás
2015	1 050	bázis év
2016	1 041	99,14%
2017	1 048	100,67%
2018	1 034	98,66%
2019	1 002	96,91%
2020	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



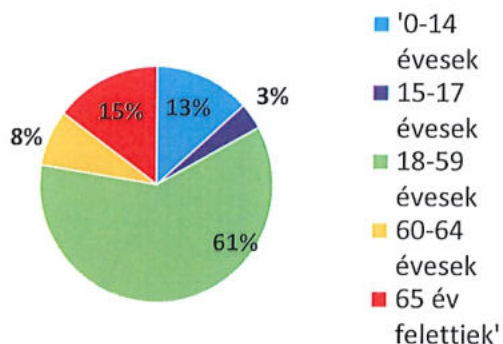
A fenti adatokból megállapítható, hogy a lakónépesség száma évről - évre csökken, és ha lassú mértékben is, de továbbra is csökkenő tendenciát mutat.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

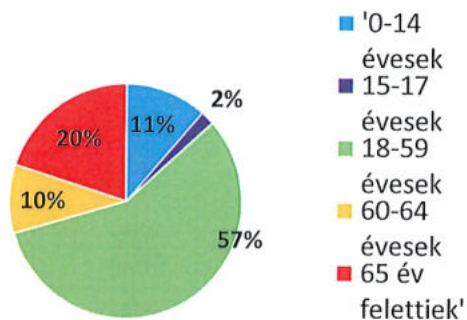
Korcsoport	Fő			Az állandó népesség- ből a megfelelő korcso- portú nők és férfiak aránya (%)	
	Fér- fiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	521	563	1084	48,06%	51,94%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			31	2,86%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	69	64	133	6,37%	5,90%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	19	11	30	1,75%	1,01%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	316	322	638	29,15%	29,70%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	40	53	93	3,69%	4,89%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	77	113	190	7,10%	10,42%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori
megoszlása



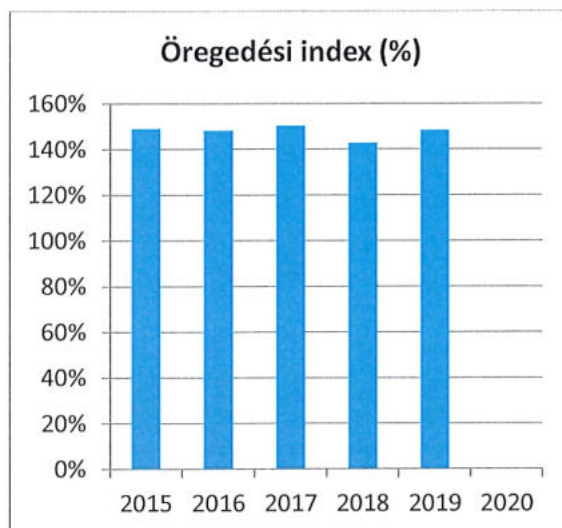
Állandó népesség - nők életkori
megoszlása



A nemek eloszlásánál megfigyelhető, hogy a 0-60 éves korosztályt tekintve a férfi lakosság aránya nagyobb, azonban az arány megfordul, és a 60-64 éves és 65 év feletti korosztálytól már a nők vannak többségben.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2015	182	122	149,18%
2016	181	122	148,36%
2017	188	125	150,40%
2018	190	133	142,86%
2019	202	136	148,53%
2020	-	-	-



Az öregedési index adataiból megállapítható, hogy a város lakosságának öregedési indexe a 2015-ös évtől kezdődően lassú mértékű csökkenést mutat.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	-8,53
2016	n.a.
2017	10,53
2018	-9,61
2019	-26,52
2020	n.a.

Forrás: TelR,
KSH-TSTAR

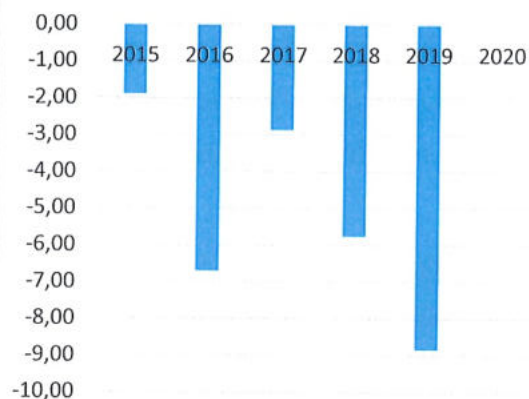


A belföldi vándorlások adataiból látható, hogy a város vonzó lehetőségeket biztosít az itt letelepedni vágyóknak, mivel évről-évre egyre többen létesítenek lakóhelyet a településen. Ugyanakkor az elvándorlás ugyanúgy jelen van.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-1,90
2016	-6,70
2017	-2,87
2018	-5,76
2019	-8,84
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

**Az élve születések és halálozások
különbségének 1000 lakosra
vetített száma (fő)**



A táblázatból látható, hogy 2017-től egyre nagyobb ütemben emelkedik az élve születések és a halálozások számának különbsége.

Értékeink, küldetésünk

A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1.§. (2) bekezdésének előírása értelmében kiemelt figyelmet fordít célcsoportjai, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok: a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek és a fogyatékkal élők helyzetére.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Pálháza Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- ✓ az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- ✓ a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- ✓ a diszkriminációmentességet,
- ✓ szegregációmentességet,
- ✓ a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A

köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

- ✓ A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi stratégiákkal, települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal összhangban kerül megalkotásra a HEP, melyek a következők:

- » EFOP 1.2.11-16-2017-00018 Esélyotthon pályázat a fiatalok beköltöztetéséhez a településre
- » TOP-5.3.1-16-BO1-2017-00011 A helyi identitás és társadalmi kohézió erősítése Pálháza központtal
- » TOP-2.1.3-16-BO1-2021-00100 Települési Infrastruktúra Fejlesztése Pálháza
- » TOP-3.2.1-16-BO1-2017-000030 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése
- » VP6-7.2.1.7.4.1.3-2017 Piac rekonstrukciója
- » MPF-OF/2020 Óvoda épület fejlesztése
- » MPF-OTF/2020 Tornaszoba építése
- » 488591 Főzőkonyha infrastrukturális fejlesztése

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

2017. július 1. napjával alakult meg Pálháza Város gesztorságával a Hegyközi Területfejlesztési és Alapellátási Társulás 21 társ település közreműködésével (Alsóberecki, Alsóregmec, Bózsza, Felsőberecki, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Hollóháza, Kéked, Kishuta, Kovácsvágás, Mikóháza, Nagyhuta, Nyíri, Pálháza, Pusztafalu, Vágáshuta és Vilyvitány).

A társulás látja el a következő feladatokat az érintett településeken:

- egészségügyi alapellátás
- személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások
- gyermekjóléti alapellátás és gyermekétkeztetés
- Óvodai nevelési és bölcsődei feladatok
- Településfejlesztési feladatok
- Kulturális szolgáltatási, kulturális örökségvédelmi feladatok
- Helyi környezet- és természetvédelem, turizmus
- Gazdaság szervezéssel kapcsolatos feladatok

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését a Központi Statisztikai Hivatal, *TEIR* – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, a helyi Önkormányzat adatbázisa, valamint helyi adatgyűjtés szolgálta. Több helyen jelezve lett adathiány, mivel a megelőző évi hivatalos statisztikai adatok több helyen még nem állnak rendelkezésre.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége is. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságai miatt –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. De vizsgálni lehetne a szenvedélybetegségek, az alkoholizmus, a drog megjelenésének szerepét is.

A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakókönyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénység egyik mutatója a vagyoni és jövedelmi helyzet szintje. A célcsoporthoz tartozó személyek jellemzően a szociális ellátásokból élnek, amelyek pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások formájában vehetők igénybe.



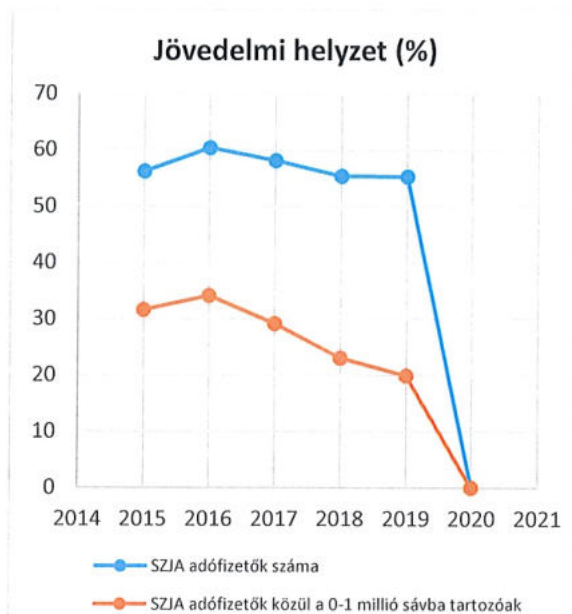
Iparűzési adóerő képesség	
2021	34 452 405 Ft
2020	31 317 258 Ft
2019	28 286 062 Ft
2018	22 663 491 Ft
2017	21 356 666 Ft
2016	22 386 400 Ft
2015	22 095 798 Ft
2014	20 764 006 Ft
2013	19 484 741 Ft

Forrás: KSH, 2011. évi Népszámlálási adatok, helyi adatgyűjtés

Az adatokból megállapítható, hogy a város háztartásainak szám a 80-as évektől kezdődően folyamatosan emelkedik. A népszámláláskor önkéntesen tett nyilatkozatok alapján városunkban senki nem vallotta magát romának, így településünkön nem jelentkeznek a kisebbséggel kapcsolatban felmerülő megoldásra váró problémák. A lakosság szerény, de elfogadható körülmények között él. Az évek során felépített és kialakított, az esetek döntő többségében saját tulajdonú lakások fenntartása azonban egyre több család számára jelentős anyagi terhet jelent. Az adatokból látható, hogy az adóerő képesség a 2017.-es kis mértékű megtorpanás után 2018-ban emelkedésnek indult.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	56,18	31,55
2016	60,37	34,05
2017	58,09	29,11
2018	55,35	23,00
2019	55,27	19,90
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar



3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete

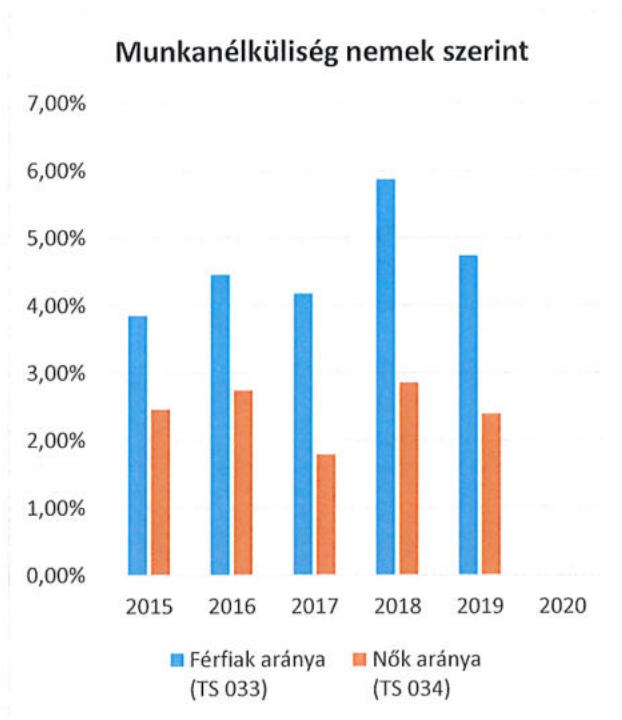
Napjainkban a legégetőbb szociális, sőt ennél tágabb értelemben vett társadalmi kérdés a tartós munkanélküliség. A munkanélküliség és ezzel összefüggésben a szegénység kérdése szinte állandó napirenden van a mai magyar szociális-, foglalkoztatási-, de gazdaságpolitikai intézkedései területén is.

A Nemzeti Munkaügyi Hivatal által nyilvántartott adatok alapján az utóbbi években Pálházaán csökkenő tendenciát mutat a nyilvántartott álláskeresők száma, amelynek arányait, számait a következő táblázatok is mutatják:

**3.2. 1. számú táblázat –
Munkanélküliségi ráta nemek szerint**

Év	Nyilvántartott állás keresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	3,85%	2,46%	3,16%
2016	4,46%	2,74%	3,60%
2017	4,18%	1,79%	2,99%
2018	5,87%	2,85%	4,36%
2019	4,74%	2,39%	3,57%
2020	-	-	0,00%

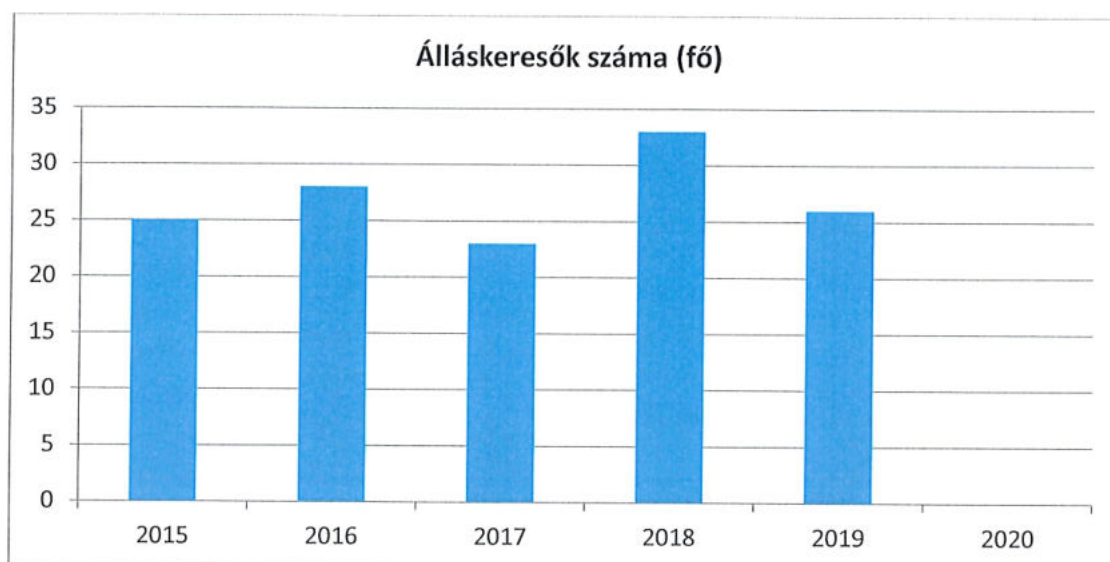
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



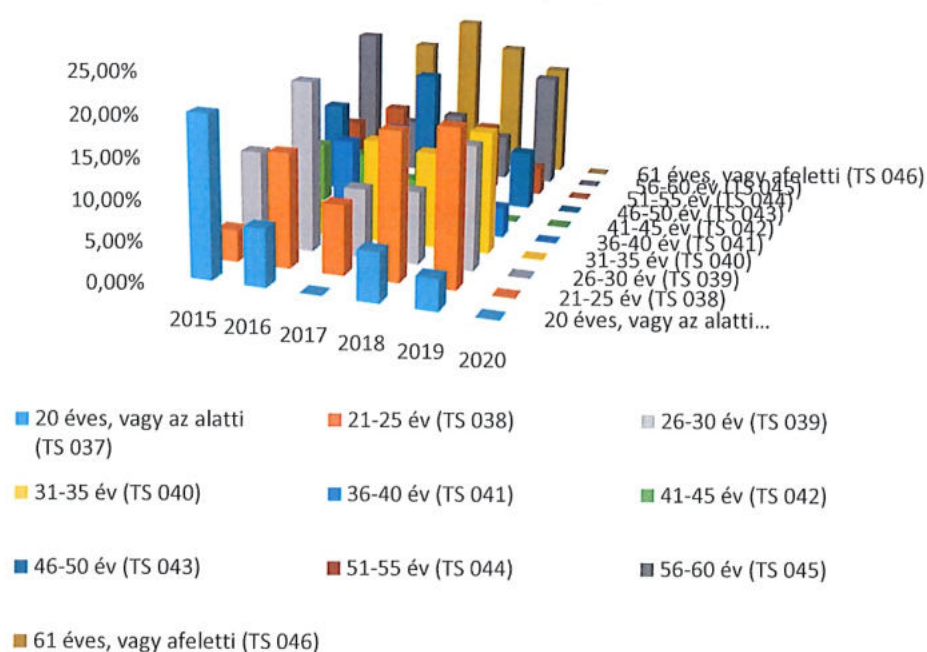
Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy Pálházán a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott állás keresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	25	28	23	33	26	0
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	5,00	2,00	n.a.	2,00	1,00	n.a.
	%	20,00%	7,14%	-	6,06%	3,85%	-
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	4,00	2,00	6,00	5,00	n.a.
	%	4,00%	14,29%	8,70%	18,18%	19,23%	-
26-30 év (TS 039)	Fő	3,00	6,00	2,00	3,00	4,00	n.a.
	%	12,00%	21,43%	8,70%	9,09%	15,38%	-
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	1,00	3,00	4,00	4,00	n.a.
	%	8,00%	3,57%	13,04%	12,12%	15,38%	-
36-40 év (TS 041)	Fő	2,00	3,00	3,00	3,00	1,00	n.a.
	%	8,00%	10,71%	13,04%	9,09%	3,85%	-
41-45 év (TS 042)	Fő	2,00	2,00	1,00	2,00	n.a.	n.a.
	%	8,00%	7,14%	4,35%	6,06%	-	-
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	n.a.	4,00	2,00	2,00	n.a.
	%	12,00%	-	17,39%	6,06%	7,69%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	3,00	1,00	3,00	1,00	n.a.
	%	8,00%	10,71%	4,35%	9,09%	3,85%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	5,00	2,00	2,00	2,00	4,00	n.a.
	%	20,00%	7,14%	8,70%	6,06%	15,38%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	n.a.	5,00	5,00	6,00	4,00	n.a.
	%	-	17,86%	21,74%	18,18%	15,38%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

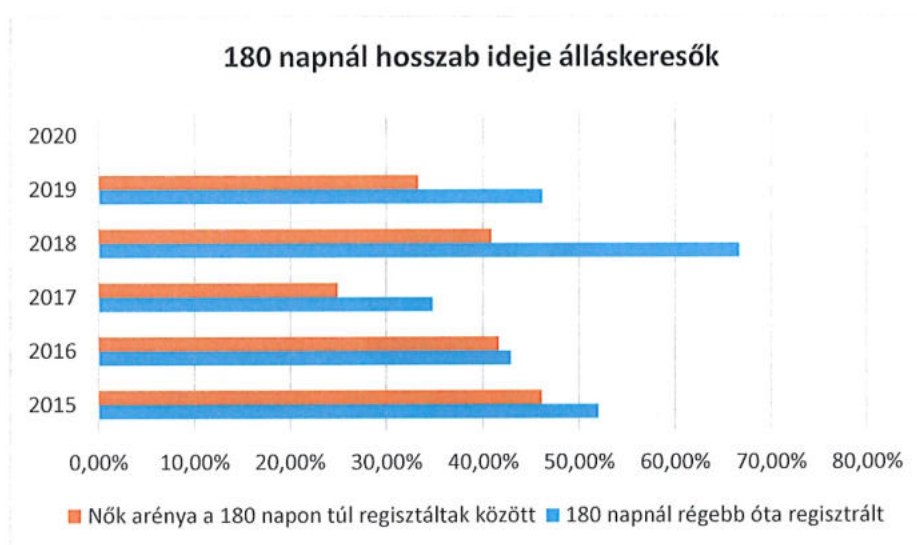


A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve időszoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik a településen.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	52,00%	46,15%
2016	42,86%	41,67%
2017	34,78%	25,00%
2018	66,67%	40,91%
2019	46,15%	33,33%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



A táblázat arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. A táblázatban szereplő adatok azonban nem pontos mutatói a munkanélküliek számának, hiszen azok csak az egy adott év során nyilvántartásba kerülő, illetve szereplő személyek számát mutatják. A szociális területen dolgozók tapasztalatai szerint még mindig és nem kevés számban vannak olyanok, akik tartósan munkanélküliek, de a nyilvántartásokban nem jelennek meg.

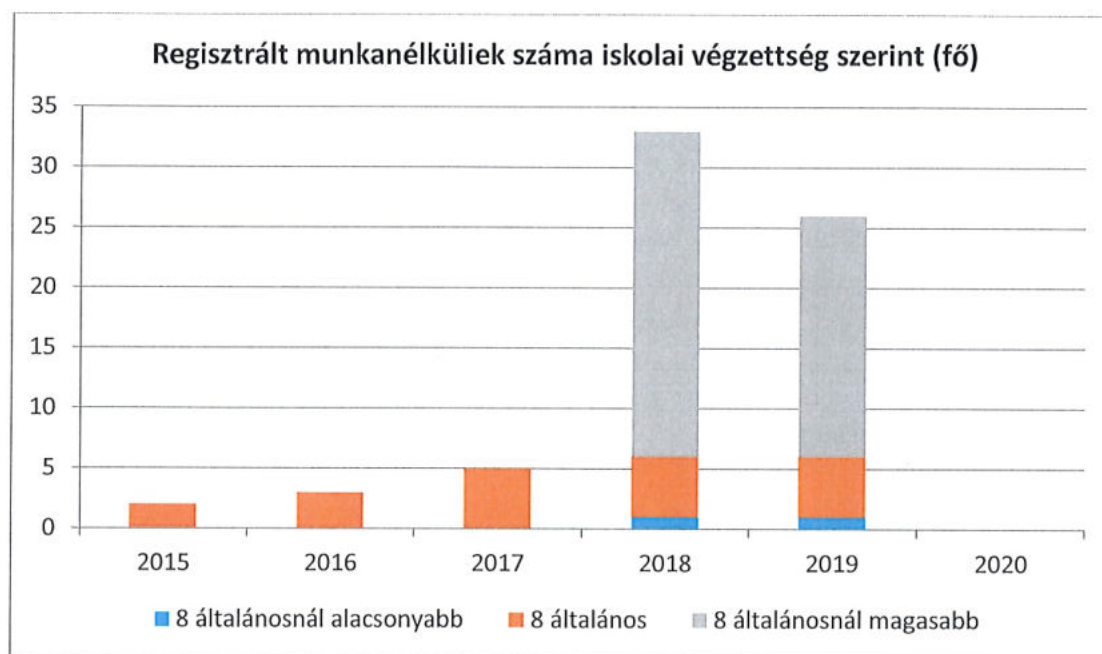
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az iskolai végzettség, szakképzettség fontos szempontja a foglalkoztatásnak, mely a szegénység vizsgálatánál, a jövedelmi és a vagyoni helyzet elemzésénél is kiemelésre kerül.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	25	n.a.	-	2	8,00%	-	-
2016	28	n.a.	-	3	10,71%	-	-
2017	23	n.a.	-	5	21,74%	-	-
2018	33	1	3,03%	5	15,15%	27	81,82%
2019	26	1	3,85%	5	19,23%	20	76,92%
2020	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



Az adatok alapján az aktív korú lakosság arányában elenyésző az általános iskolai végzettséggel sem rendelkezők aránya.

c) közfoglalkoztatás közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás új rendszerének 2010. évi bevezetése és folyamatos átalakítása, finomítása lehetőséget nyújt az önkormányzat számára a város közterületeinek karbantartására és egyéb munkálatok elvégzésére.

A városi közfoglalkoztatásnak nagy lehetőséget jelentett a „Start mintaprogram”, melynek keretében kerül sor a foglalkoztatásra. A mintaprogramban résztvevők a program keretében „állandó” foglalkoztatásban vesznek részt.

A közfoglalkoztatásban évről – évre változó létszámban kerülnek bevonásra a résztvevők. A létszám annak függvényében változik, hogy az önkormányzat a Munkaügyi Központ által kiírt közfoglalkoztatásra irányuló és egyéb pályázatokon milyen sikerrel szerepel. Az adatokból azonban látszik, hogy évről-évre egyre kevesebben vesznek részt a közfoglalkoztatásban.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	45	38
2016	42	37
2017	27	28
2018	20	18
2019	25	14
2020	n.a.	10

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



A közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatott munkavállalók száma a Munkaügyi Központ által indított közfoglalkoztatási programokon való szerepléstől függ.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	Elérhetőség átlagos ideje autóval	Autóbusz járat- párok száma munka-napo- kon	Átlagos utazási idő autóbusz- szal	Vonat járatok átlag- os száma munka- napokon	Átlagos uta- zási idő vonat- tal
Legközelebbi centrum Sátoraljaújhely	20-25 <i>perc</i>	20	25-30 <i>perc</i>	-	-
Megye-székhely Miskolc	85-90 <i>perc</i>	3	5- 6 <i>óra</i>	18	1 óra 32 <i>perc</i>
Főváros Budapest	180-190 <i>perc</i>	2	9 <i>óra</i>	32	4-5 <i>óra</i>

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

Pálháza városához legközelebb fekvő centrum Sátoraljaújhely, ahová autóval és busszal közel azonos idő alatt lehet elérni. A táblázatból látható, hogy a megyeszékhelyre, Miskolcra közel azonos idő alatt lehet elérni autóval és vonattal. A vonatközlekedésnél azonban figyelembe kell venni, hogy a vasútállomás Sátoraljaújhelyben található, tehát oda is el kell jutni busszal vagy autóval. Hasonló a helyzet a Budapestre való közlekedéssel kapcsolatban is. Az autóbussszal való utazás a három közlekedési forma közül a legtöbb időt veszi igénybe. Az utak állapota is hosszabbítja az utazás idejét, valamint az is, hogy nagyon kevés a közvetlen járatok száma, egyes esetekben akár kétszer, háromszor is át kell szállni.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A munkanélküliek között jelentős azon hátrányos helyzetű csoportok aránya, akiknek a munkaerőpiacra kerülés, illetve visszatérés nehézségekbe ütközik. Ezek megoldásával megtörténhet a felzárkóztatás, és a munkaerő-piacra való visszatérés.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma		
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	25	6
2016	28	5
2017	23	1
2018	33	2
2019	26	3
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	<i>nincs</i>	
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	<i>van</i>	<i>Munkaügyi Központ programjai</i>
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	<i>nincs</i>	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	<i>van</i>	<i>Munkaügyi Központ programjai</i>

Forrás: helyi adatgyűjtés

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A regisztrált álláskeresőik részére a Munkaügyi Központ által szervezett képzések és tájékoztatók jelentenek segítségek, hogy visszakerüljenek a munka világába. Helyben az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatás jelent megoldást.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzati foglalkoztatás javarészt a közfoglalkoztatási programokon keresztül valósul meg. Az önkormányzat és intézményei bonyolítják le a közfoglalkoztatás jelentős részét, amelynek keretében aktív korúak foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők foglalkoztatása történik. Annak figyelembe vételével, hogy a támogatásra való jogosultság jövedelmi feltétele a család egy fogyasztási egységre jutó jövedelme nem haladhatja meg a 25.650.- Ft-ot és a megállapítható támogatás fix összege 22.800.- Ft/hó, a jogosultak többsége (az alkalmi munkavégzésből származó bevételek figyelmen kívül hagyásával) mélyszegénységben él. Mivel a városban roma származású lakos nem él, így mélyszegénységben élő roma nincs a településen.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Településünkön jelenleg nem tudunk segítséget nyújtani a digitális ismeretek elsajátításához.

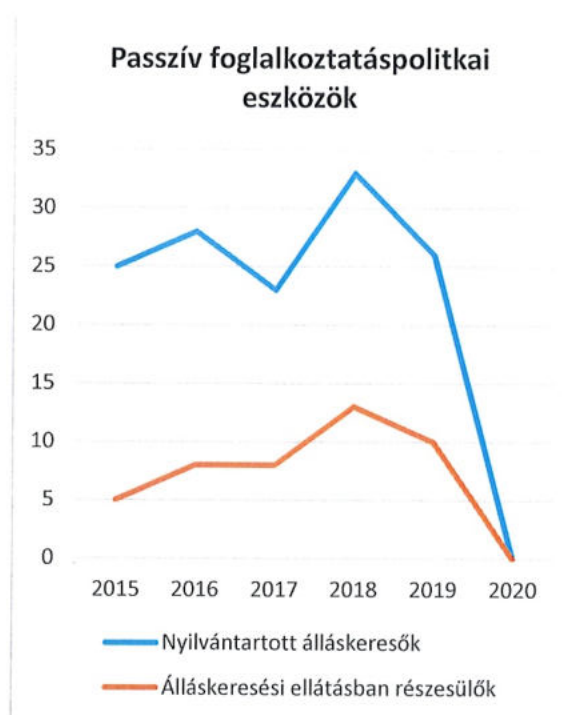
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az állam és az önkormányzatok segélyezéssel kapcsolatos feladatai egyértelműen elválnak egymástól. Valamennyi jövedelemkompenzáló támogatás megállapítása a járási hivatalok hatáskörébe tartozik. Az aktív korúak ellátásával kapcsolatban kétféle ellátástípus állapítható meg, egyrészt a foglalkozást helyettesítő támogatás, másrészt az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás. Járási hatáskörbe tartozik továbbá az időskorúak járadéka, az ápolási díj, a közgyógyellátások, valamint az egészségügyi szolgáltatásokra való jogosultság megállapítása.

Az önkormányzatoknál kiadáskompenzáló támogatások igényelhetők, melyek egységesen „települési támogatás” elnevezésre hallgatnak.

3.3. 1. számú táblázat – Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőek ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 052)		Álláskeresőési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	25	3,35%	5	20,00%
2016	28	3,79%	8	28,57%
2017	23	3,13%	8	34,78%
2018	33	4,64%	13	39,39%
2019	26	3,92%	10	38,46%
2020	n.a.	-	n.a.	-

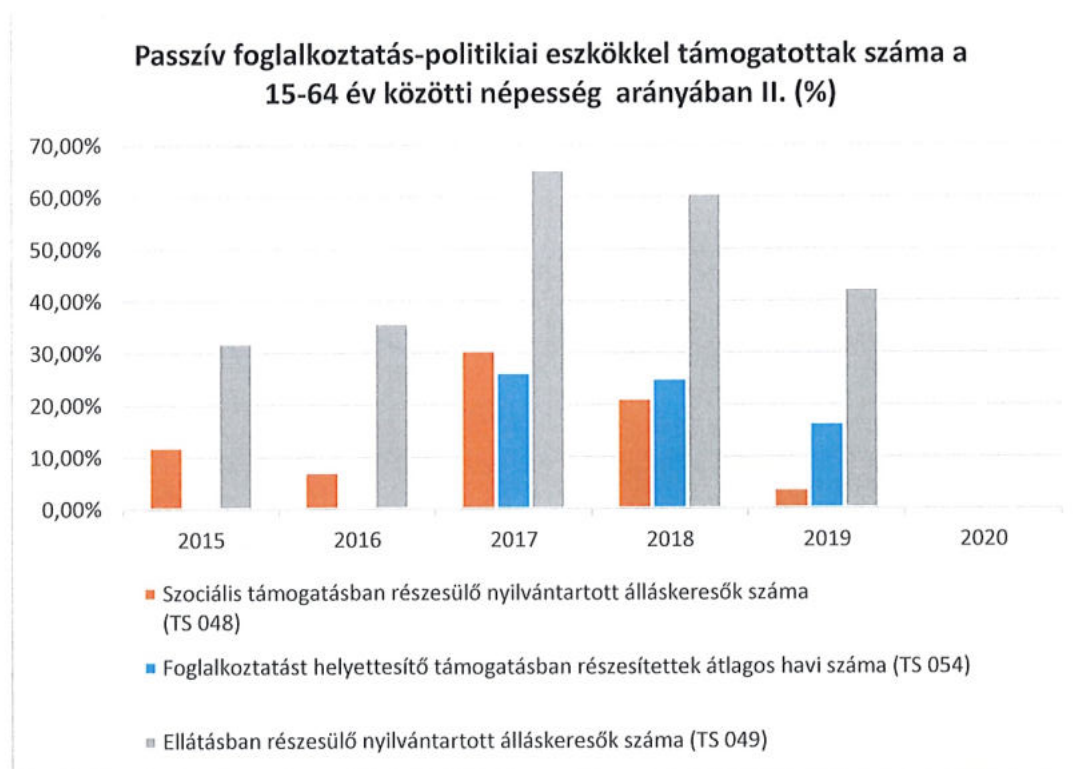
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



Az adatokból látható, hogy a 15-64 év közötti lakónépesség száma folyamatosan csökkenés mellett az álláskeresői segélyben részesülők aránya emelkedik.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	3	12,00%	n.a.	-	8	32,00%
2016	2	7,14%	n.a.	-	10	35,71%
2017	7	30,43%	6	26,26%	15	65,22%
2018	7	21,21%	8	25,06%	20	60,61%
2019	1	3,85%	4	16,58%	11	42,31%
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

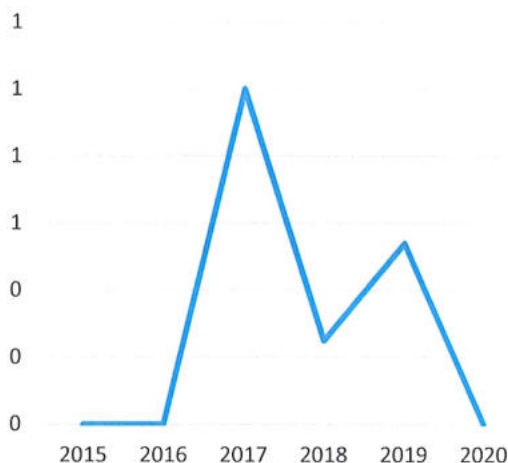


A Munkaügyi Hivatal által nyilvántartott álláskeresők száma 2017-től csökkenő tendenciát mutat, és ezen adatok függvényében változik az álláskeresői járadékra jogosultak száma is.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	1
2018	0
2019	1
2020	n.a.

Forrás: TelR, KSH

Eü. károsodási és gyf. támogatásban részesülők



A táblázat adatsora azt jelzi, hogy településünkön az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen.

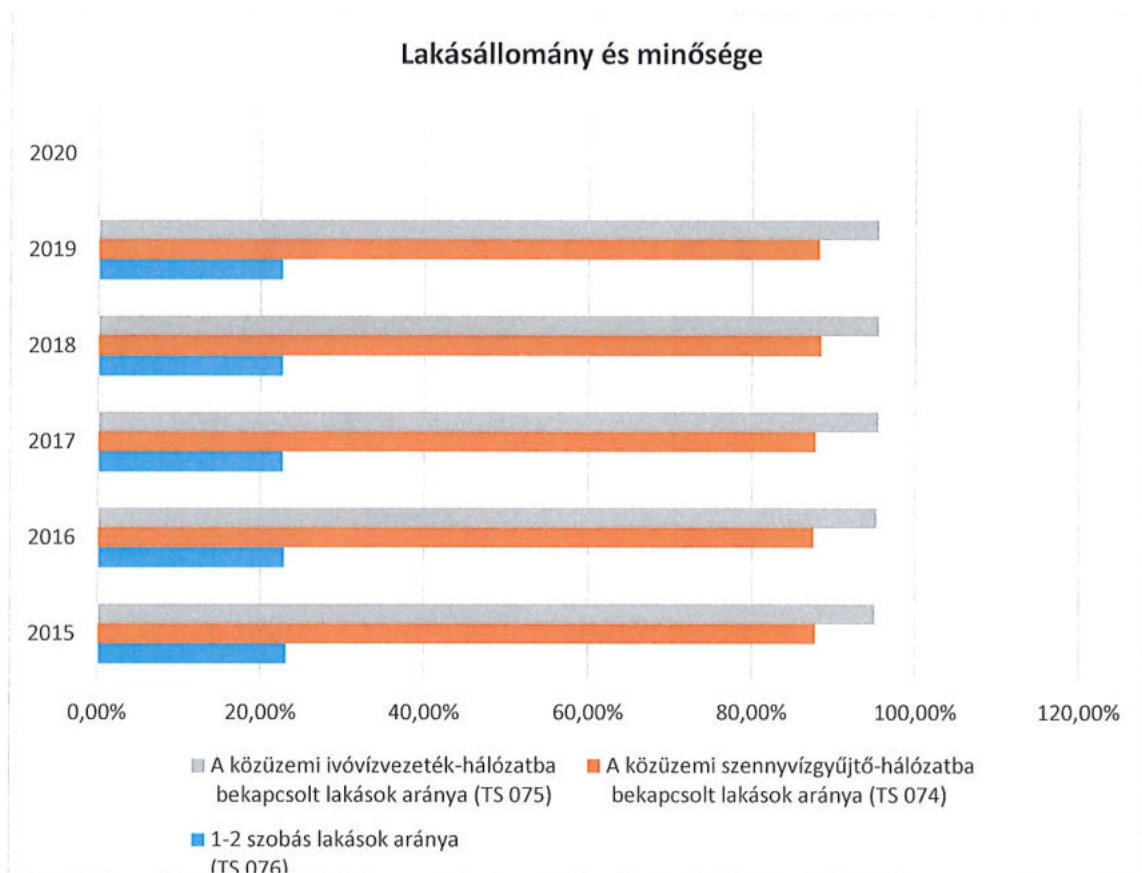
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TS 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közművi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közművi ivóvíz-vezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	420	2	5	23,10%	87,86%	95,00%
2016	420	1	2	22,86%	87,62%	95,24%

2017	419	n.a.	n.a.	22,67%	87,83%	95,47%
2018	419	n.a.	n.a.	22,67%	88,54%	95,47%
2019	420	1	2	22,62%	88,33%	95,48%
2020	n.a.	n.a.	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok



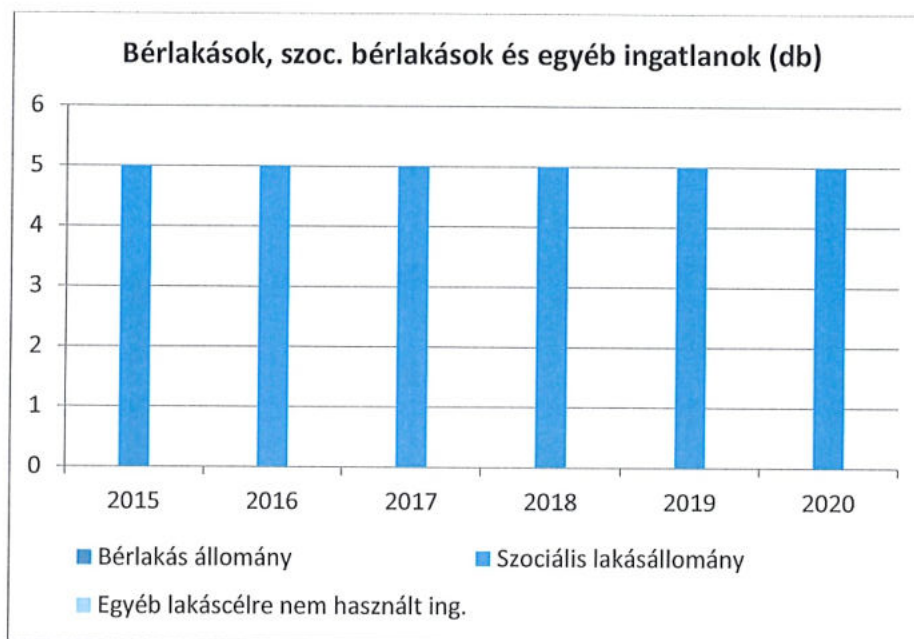
a) bérlakás-állomány

A város 5 db szociális bérlakással rendelkezik, melyek állandó jelleggel lakottak.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2015	420	0	0	0	5	0	0
2016	420	0	0	0	5	0	0
2017	419	0	0	0	5	0	0
2018	419	0	0	0	5	0	0
2019	420	0	0	0	5	0	0
2020	n.a.	0	0	0	5	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok



b) szociális lakhatás

Az önkormányzati bérlakás építés részeként szociális bérlakások épültek 2002-ben. Az érdeklődőknek pályázatot kell benyújtaniuk az önkormányzathoz. A Képviselő-testület a helyi rendeletben foglalt szempontok és szociális helyzet alapján dönt a lakások bérbe adásáról. A lakásokat csak határozott időre 4 évre lehet bérbe adni, mely kérelemre egy alkalommal meghosszabbítható.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen nem jellemző a nem lakáscélú ingatlanokban történő lakhatás.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A helyi lakosok saját tulajdonú lakásaikban élnek, melyeket rendben tartanak, a szükséges javítási munkákat elvégzik, így a városban nincs olyan lakás, amely elégtelen lakhatási körülményeket biztosít, ezáltal veszélyeztetett lakhatási helyzetek sincsenek, valamint nem jellemző a hajléktalanság sem.

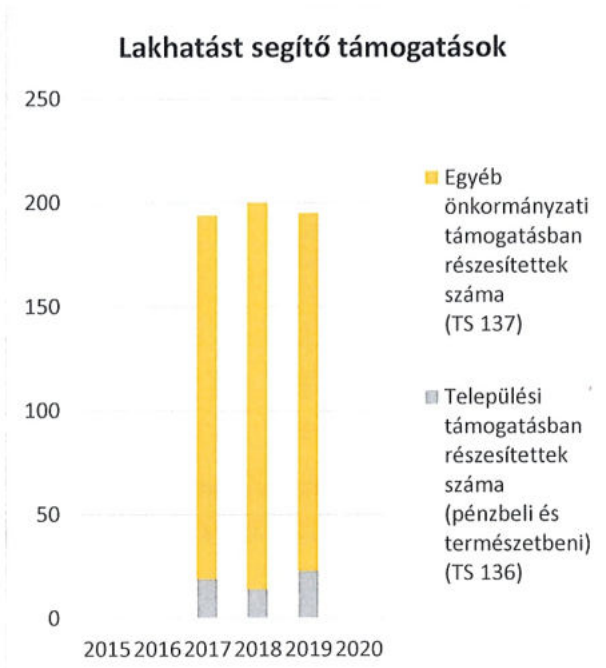
e) lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A kormány által létrehozott CSOK program központilag kíván segítséget nyújtani a népesség megtartásához, növekedéséhez, a lakhatás megoldásával, ennek hatásairól, számairól településünk vonatkozásában nem rendelkezünk adatokkal.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	19	175
2018	14	186
2019	23	172
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar



f) eladósodottság

Komoly problémát jelent napjainkban az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, vagy alacsony jövedelmű idős, vagy több gyermekes családok esetében. A lakosság eladósodottságáról nyújt némi tájékoztatást a hivatalhoz érkezett Végrehajtói Iroda által küldött hirdetmények, amelyek száma évente 1-2 darab. A szociális bérlakások tekintetében az ott lakók nem halmoztak fel tartozást.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Pálháza város közigazgatási területén kívül, külterületen és nem lakóövezetben nem találhatók lakások.

A közüemi ivóvízhálózat 1999 óta a közigazgatás belterületének teljes egészében ki van építve, ami jelenleg 9,4 km hosszú. A városban lévő vízmű önálló forrással rendelkezik, azonban a megnövekedett lakosság miatt a helyi vízmű kapacitása kicsinek bizonyult, ezért a sátoraljaújhelyi kutakkal kellett összekötni. A lakosság vízfogyasztását jelenleg fele-fele arányban a helyi ill. a sátoraljaújhelyi kutak biztosítják. A helyi vízművet is a sátoraljaújhelyi Zempléni Vízmű Kft. üzemelteti.

A település közigazgatási területén a szennyvízcsatorna hálózat teljes mértékben kiépítésre került, hossza 9,4 km. A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások száma 2011.-ben 378 db.

A város közigazgatási területén a földgázvezeték 1995. évben épült ki, hossza 8 km, a kiépítettsége 100 %-os.

A városban a kiefeszültségű villamosvezeték kiépítettségei 100 %-os. Valamennyi lakásba be van vezetve a villany. Minden utca rendelkezik közvilágítással, melynek korszerűsítése is megtörtént.

A helyi önkormányzati utak a település belterületén lévő, az úthálózat nagy százalékát alkotó utak, amelyeknek az elsődleges funkciója az összeköttetés megteremtése, valamint a lakóingatlanok megközelítése. Az önkormányzat folyamatosan, pályázati támogatás igénybevételével valósítja meg az utak felújítását. A városban az önkormányzati kiépített út és köztér hossza 15 km. Gyalogos közlekedésre alkalmas járda a Dózsa György úton található, amely a település fő utcája, a járdák hossza: 4 km.

2012.-ben került átadásra a Kassa - Sárospatak kerékpárút Pálházát érintő szakasza.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Pálháza városában szegregált lakókörnyezetben nem élnek emberek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását, (közterületen és önkormányzati ingatlanokon)
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. Az Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat (falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás) és szakosított ellátásokat (az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény).

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	2	n.a.	n.a.	1	25	n.a.
2016	2	n.a.	n.a.	1	29	n.a.
2017	2	n.a.	n.a.	1	n.a.	6
2018	2	n.a.	n.a.	1	n.a.	3
2019	2	n.a.	n.a.	1	n.a.	4
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar



A város és a környező települések egészségügyi ellátását két körzetben, két háziorvos látja el. A fogorvosi körzetekben két fogorvos, a védőnői körzetekben 2021. évtől kezdődően 2 védőnő látja el a feladatokat. A rendelési időn kívül, hétfévente és ünnepnapokon az önkormányzat által szervezett orvosi ügyelet biztosítja a folyamatos ellátást. A betegellátás felújított egészségügyi központ akadálymentesített épületében biztosított. Gyermekorvossal a város nem rendelkezik.

Gyógyszertár található a településen, munkaidőn kívül ügyeleti rendszerben biztosítja a folyamatos gyógyszerellátást.

A kórházi betegellátást legközelebb sátoraljaújhelyi Erzsébet Kórházban lehet igénybe venni.

2016-ban került átadásra a Mentési pont, ahol a hét minden napján, napi 12 órában rendelkezésre áll egy eset kocsí, nagymértékben segítve a város és a környező települések lakosainak egészségügyi ellátását

A szociális, egészségügyi intézmények, civil szervezetek között kapcsolat kiemelkedő fontosságú a megelőzésben, a problémák kezelésében, a szűrőprogramokhoz jutásban. A Népegészségügyi Program is kiemelten kezeli a szervezett szűrővizsgálatokat. Kóroki összetétel alapján vezető halálok a szív- és érrendszeri betegség. Ezt követik a daganatos betegségek, az emésztőrendszer és a légző rendszer betegségei. A háziorvosok jelentős prevenciós munkát végeznek. A kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára Sátoraljaújhelyben és Miskolcon biztosított.

Elmondható, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A kisgyermek és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok védőnő, háziorvos, fejlesztő pedagógus bevonásával rendszeresen megtörténik. A 0-2 éves korú gyermekek évenkénti státusz vizsgálata védőnő, orvos bevonásával, az iskolás korú gyermekek kötelező szűrővizsgálata védőnő, orvos bevonásával történik.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A lakosság fejlesztő és rehabilitációs ellátást Sátoraljaújhelyen és a megyeszékhelyen, Miskolcon tud igénybe venni.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés minőségi követelményét magasabb szintű jogszabályok állapítják meg, ezért helyi szintű szabályozásra nincs lehetőség ebben a tárgykörben.

A közétkeztetést az önkormányzat a 2012. felújított Körzeti Alapszolgáltatási Központ működési keretein belül oldja meg. Az általános iskolai oktatásban és óvoda nevelésben részt vevő gyermekek részére az iskola épületében lévő külön konyha biztosítja a napi egyszeri meleg ételt. Az ételmezésvezető minden heti menü összeállításán törekszik arra, hogy a lehető legváltozatosabb, a fejlődő szervezetnek és az idősek szükségleteinek egyaránt megfelelő étlapot állítson össze.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségek tekintetében település minden lakója számára elérhető. A nyári időszakban, kérésre, az iskola tornaterme, valamint műfüves pályája a sportolni vágyók rendelkezésre áll, amennyiben nem tudják igénybe venni a városban található sportpályát, vagy a másik műfüves focipályát. A 2012.-ben átadott Sárospatak – Kassa kerékpárút nemcsak a kerékpározni szeretők számára nyújt biztonságos sportolási lehetőséget, hanem lehetőséget teremt azok számára is, aki futással szeretné egészségesebb életmódját folytatni.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Ezek az ellátási formák elsősorban a saját otthonunkban élők részére biztosítanak segítségnyújtást és adnak intézményi lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, a társas kapcsolatokra és biztosítják legalább a napi egyszeri meleg étkezést.

A Pálházi Körzeti Alapszolgáltatási Központ intézményrendszerén keresztül látja el a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást, a szociális étkezést és házi segítségnyújtást, valamint az idős korúak és szenvedélybetegek részére a nappali ellátást.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A Hegyközi Nyelvoktató Szlovák Nemzetiségi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában a drogprevenciós foglalkozások az osztályfőnöki órák tanmenetébe beépítve kerülnek megtartásra.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs adat vagy információ az önkormányzat birtokában arra vonatkozóan, hogy történt volna ilyen jogsértés.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A pénzügyi és természetbeni támogatásokon, valamint a gyermekjóléti és szociális intézmény munkáján kívül nincs ilyen jellegű juttatás vagy szolgáltatás. A településen népkonyha nem működik.

3.6.2. számú táblázat - Népkonyha

A városban nem működik népkonyha, így erről nem áll rendelkezésre adat.

3.7 Községi viszonyok, helyi község bemutatása

a) községi élet színterei, fórumai;

A város és a környéken lakók kulturális igényeinek kielégítésére a Térségi Művelődési Házban található jelentős könyvtárral rendelkező könyvtár biztosít lehetőséget. Az épületben található egy 257 ülőhelyes színházterem, ami az igényektől függően akár 300 ülőhelyig is bővíthető, melyben rendszeresen sor kerül színházi előadások megszervezésére. Az állami ünnepek is itt kerülnek lebonyolításra.

2016. óta az önkormányzat minden évben március 8. napján köszönti a Városban lakó hölgy lakosokat egy szál virággal, valamint egy rövid műsort követően megvendégeli a megjelenteket. Hagyományosan minden év július hónapjának utolsó szombatján kerül megszervezésre a városnap, valamint szinté hagyomány, hogy minden év október első szombatján az önkormányzat vendégül látja a város időskorú lakosságát a Térségi Művelődési Házban, ahol az iskola tanulói műsorral szórakoztatják a megjelenteket, és anyagi lehetőségeihez mérten és támogatók bevonásával a Képviselő-testület szaloncukrot és gyümölcsöt ajándékoz részükre. Az Adventi időszakban a Karácsonyra való felkészülés jegyében az Egyházak bevonásával közös gyertyagyújtásra gyűlnek össze a helyi lakosok Advent 4 vasárnapján. Színét hagyomány, hogy Szent este előtt pár nappal a város lakosai részére közös karácsonyi ünnepséget szervez a polgármesteri hivatal, ahol az iskolások műsora után, a Huták Virágai Népdalkör közreműködésével a művelődési házban felállított karácsonyfa körül a polgármester kellemes ünnepeket kíván a lakosságnak egy pohár forró tea, és forralt bor társaságában.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	3	25166	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Nincs az önkormányzatnak információja arról, hogy etnikai konfliktusok lennének a településen.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Települési szinten nincs ilyen jelegű megnyilvánulás.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A városban szlovák és ruszin nemzetiségű lakosok élnek, érdekeiket a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat képviselői érvényesítik.

A szlovák hagyományokat a Huták Virágai Népdalkör és a „Huták Virágai” Zemplénért Kulturális és Közéleti Egyesület ápolja.

e) helyi lakossági önszerveződések:

- „Huták Virágai” Zemplénért Kulturális és Közéleti Egyesület
- Pálháza Fejlődésért Alapítvány
- Önkéntes Tűzoltó Egyesület Pálháza
- Iskolasegítő Pálházai Alapítvány
- Pálházi Körzeti Óvodáért Alapítvány
- Pálháza Polgárőr Egyesület
- Pálháza Futball Club
- Nők a Hegyközért Közhasznú Egyesület
- Pálháza Sport és Természetbarátok Egyesülete

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Mivel városunkban nem élnek roma származású lakosok, így nem alakult roma nemzetiségi önkormányzat, ezért ilyen jellegű tevékenység nincs a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	- tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről, menetéről, - Munkaügyi Központba történő irányítás a további ellátások lehetősége érdekében
Mélyszegénységben élők egészségügyi állapotának romlása	Egészségügyi vizsgálatok, prevenciók szűrővizsgálata- népszerűsítése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Pálháza lakossága 2022. január 1.-én 1091 fő ebből

0-2 évesek száma:	31 fő
3-5 évesek száma:	34 fő
6-13 évesek száma:	78 fő
14-17 évesek száma:	25 fő
Összesen:	168 fő

A gyakorlatban ebből a korosztályból kerülhetnek ki a veszélyeztetett és védelembe vett kiskorú gyermekek. Elmondható, hogy a településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik. A Képviselő-testület minden évben átfogó értékelést fogad el a városban jelentkező gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok ellátásáról.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	521	563	1084	48,06%	51,94%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			31	2,86%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	69	64	133	6,37%	5,90%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	19	11	30	1,75%	1,01%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

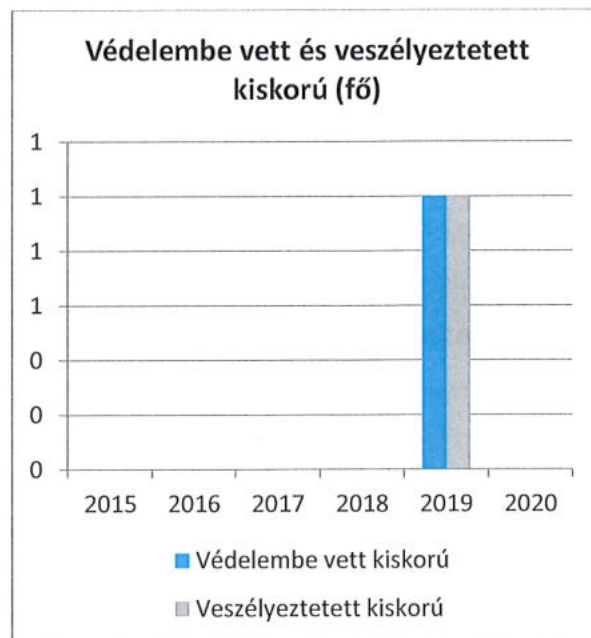
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	1	1
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar



A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, mint intézmény működik a Városban. Az intézmény két jól elkülönülő szervezeti egysége a Családsegítő Szolgálat és a Gyermekvédelmi Szolgálat.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiéniai problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzése, a krízis helyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása 2006. január 1. napjától jegyzői hatáskör. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott normatív kedvezményekre. (tankönyvtámogatás, étkezési kedvezmény, illetve kétszer egy évben eseti támogatás)

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg, kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzetének fennállását.

A hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető.

A Gyvt. 2017. január 1-jén hatályba lépett módosításával az Erzsébet-utalvány formájában nyújtott természetbeni támogatás összege 2017. évtől emelésre és differenciálásra került, mely alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult és egyben hátrányos, halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek számára emelt összegű támogatás, az e feltételeknek nem megfelelő, de rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek számára alapösszegű támogatás kerül biztosításra. Az emelt összegű támogatás értékét 6 500,- Ft-ban, az alapösszegű támogatás értékét 6 000,- Ft

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2015	49
2016	37
2017	31
2018	20
2019	18
2020	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok



c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíthető a gyermekvédelmi törvény és a helyi rendelet szabályainak megfelelően az a gyermeket gondozó család, amely időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

Pálháza város önkormányzata az általános és középiskolai, valamint a felsőoktatásban részt vevő tanulókat - segítve ezzel a tanévkezdés nehézségeit - iskolalátogatási igazolás bemutatása mellett

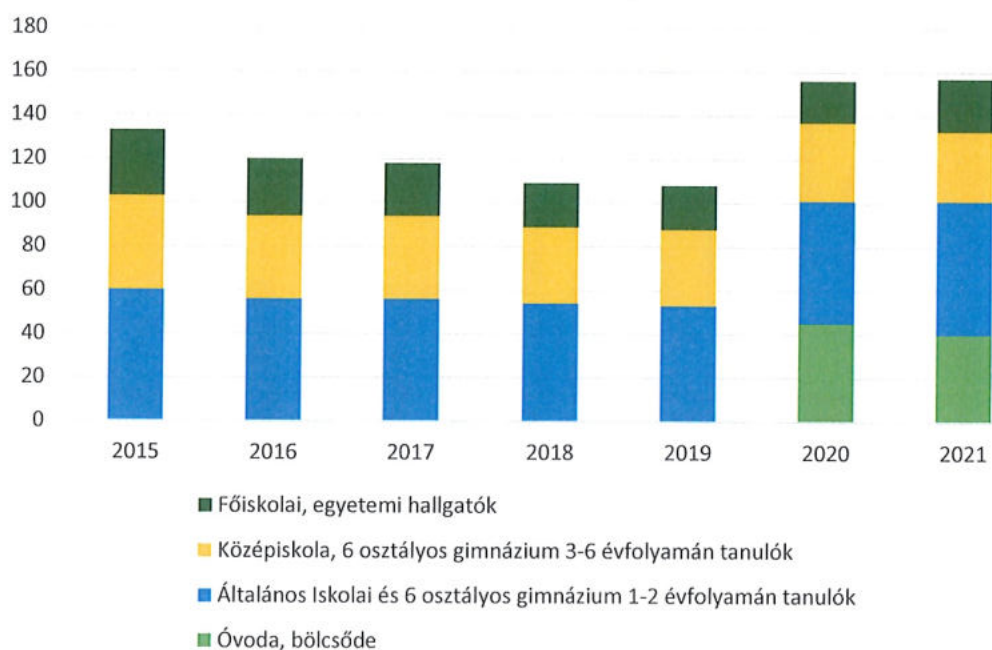
- Főiskolai, egyetemi hallgatók részére 12.000,- Ft/fő
- Középiskola, 6 osztályos gimnázium 3.-6. évfolyamán tanulók részére 10.000,- Ft/fő
- Általános iskolai tanulók részére és a 6 osztályos gimnázium 1.-2. évfolyamán tanulók részére 6.000,- Ft/fő
- Óvoda, bölcsődei nevelésben részesülők részére 5 000,- Ft/fő

egyszeri, iskola kezdési támogatást biztosít.

	Óvoda, bölcsőde	Általános Iskolai és 6 osztályos gimnázium 1-2 évfolyamán tanulók	Középiskola, 6 osztályos gimnázium 3-6 évfolyamán tanulók	Főiskolai, egyetemi hallgatók	Összesen:
2015	0	60	43	30	133
2016	0	56	38	26	120
2017	0	56	38	24	118
2018	0	54	35	20	109
2019	0	53	35	20	108
2020	45	56	36	19	156
2021	40	61	32	24	156

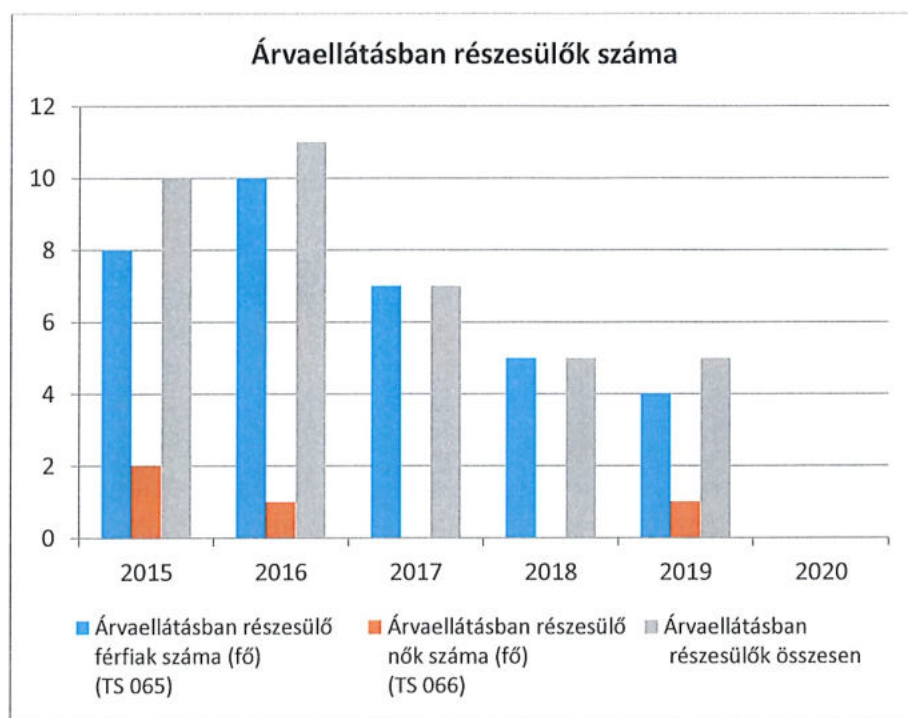
Forrás: önkormányzati adatok

Beiskolázási támogatás



4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	8	2	10
2016	10	1	11
2017	7	n.a.	7
2018	5	n.a.	5
2019	4	1	5
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok



d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekétkeztetést, ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is alkalmazni kell.

A gyermekvédelmi törvény alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek mindegyike jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, melyet különböző mértékű kedvezményekkel vehetnek igénybe:

- bölcsődés, óvodás, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermek esetén a kedvezmény az intézményi térítési díj 100 %-a,
- három- vagy többgyermekes családoknál gyermekenként az intézményi térítési díj 50%-a,
- tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50%.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Nem áll rendelkezésre ilyen adat

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek pontos száma nem ismert. A Városban azonban egyre több szlovák nemzetiségű család telepedik le, így a jövőre vonatkozóan a közoktatási intézménybe való bejutásuknak lehetőségét törvényi kötelezettség miatt meg kell teremteni.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői

Nem releváns településünk esetében.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Pálháza városában szegregált lakókörnyezetben nem élnek emberek, így ebben a lakókörnyezetben gyermekek sem élnek.

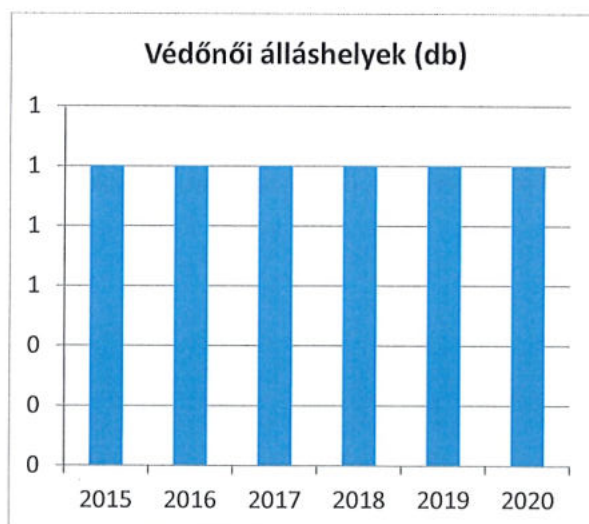
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál is sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A Védőnői Szolgálat ellátási területe Pálházán kívül még 8 település (Kishuta, Nagyhuta, Kovácsvágás, Vágashuta, Filkeháza, Füzérkaja, Füzérradvány és Bózsya) 0-18 éves korú lakosságára, valamint a felnőtt lakosság azon rétegére terjed ki, akik szoros kapcsolatban állnak ezzel a korosztállyal, illetve valamilyen lakossági szűrésben érintettek.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshe- lyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyerme- kek száma	Átlagos gyermek- szám vé- dőnőnkén t
	db	Fő	Fő
2015	1	n.a.	-
2016	1	n.a.	-
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-



Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői munka során figyelemmel kísérik az újszülöttek, csecsemők, kisgyermek test-lleki- és szociális jólétét. Ha ebben bármilyen eltérést észlelnek, amit kompetenciájukon belül nem tudnak jó irányba előmozdítani akkor azt szóban, szükség szerint írásban jelzik a megfelelő intézménynek.

Évente státuszvizsgálatok alkalmával a gyermekek testi, mentális, szociális fejlettségét, érzékszervi-, mozgás-, és beszédfejlődését ellenőrzik. Az egészségügyi prevenciós tevékenységük egyik fő tevékenységi területe a kötelező védőoltások megszervezése, a szülők tájékoztatása a kötelező és térítés ellenében igénybe vehető védőoltásokról, azok esedékességéről, az orvosi tanácsadásról tájékoztatás adása, a szűrővizsgálatokra való behívás, a szűrővizsgálatok eredményeinek nyomon követése, az esetleges további vizsgálatokra történő beutalás esetén, a szakvizsgálatok megtörténtének követése.

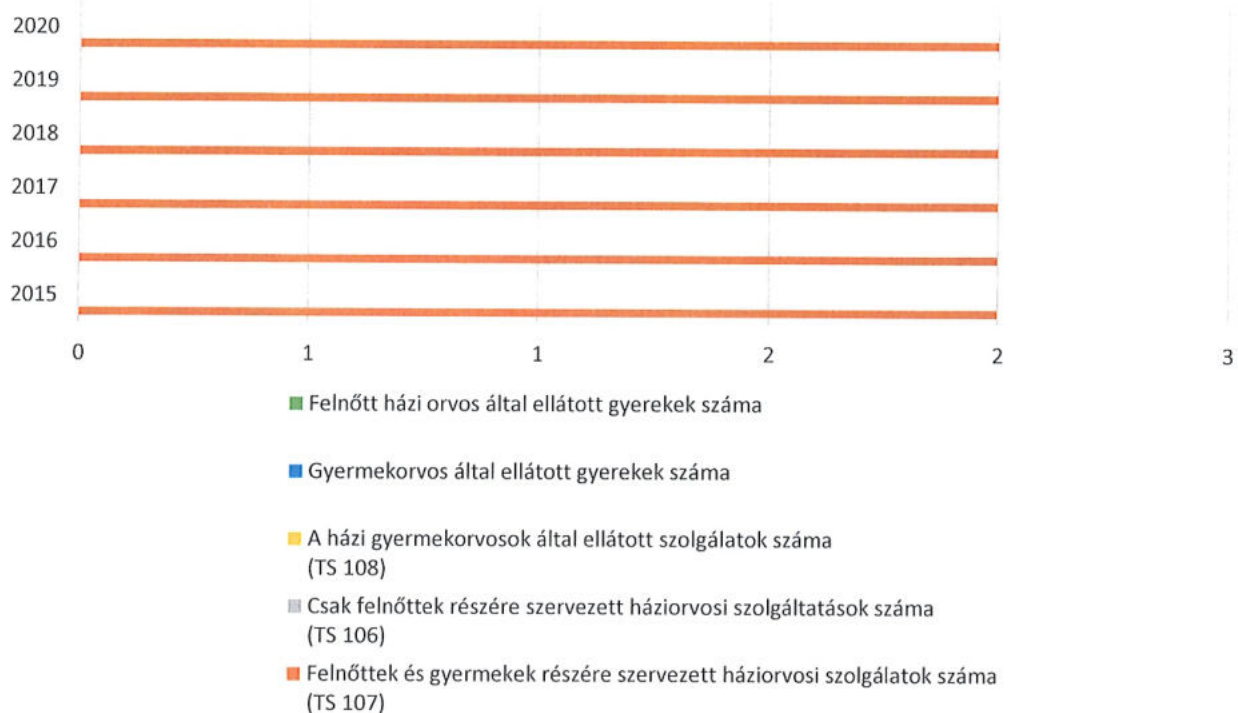
b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Sajnos településünkön nincs gyermekorvos, a legközelebbi Sátoraljaújhelyben található. A környéken tapasztalható kevés születés miatt egy helyben működő gyermekorvosi praxis fenntartása nem gazdaságos.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Orvosi ellátások



c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi – szociális - oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A kisgyermekkori nevelés helyzetének elemzése során problémákat okoz, hogy nincs pontos helyi nyilvántartás az 5 éven aluli óvodáskorú gyermekek korai fejlesztésről, rehabilitációról. Az óvodai ellátásban a fejlesztést szakképzett óvónők végzik.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Pálháza Város Önkormányzata a kötelező feladat-ellátási körébe tartozó, személyes gondoskodás keretében nyújtott gyermekjóléti alapellátásokat integrált intézményén, a Pálházai Körzeti Alapszolgáltatási Központon keresztül biztosítja. A szolgáltatás valamennyi tevékenysége – a gyermekvédelmi törvény szellemiségére és szabályozására építkezve – a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányul.

A veszélyeztetettség a gyermekvédelmi törvény szerint „olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza”. A veszélyeztetettség már kora gyermekkorban megjelenik. A jelzőrendszer működésének köszönhetően ezek hamar kiszűrésre kerülnek városunkban.

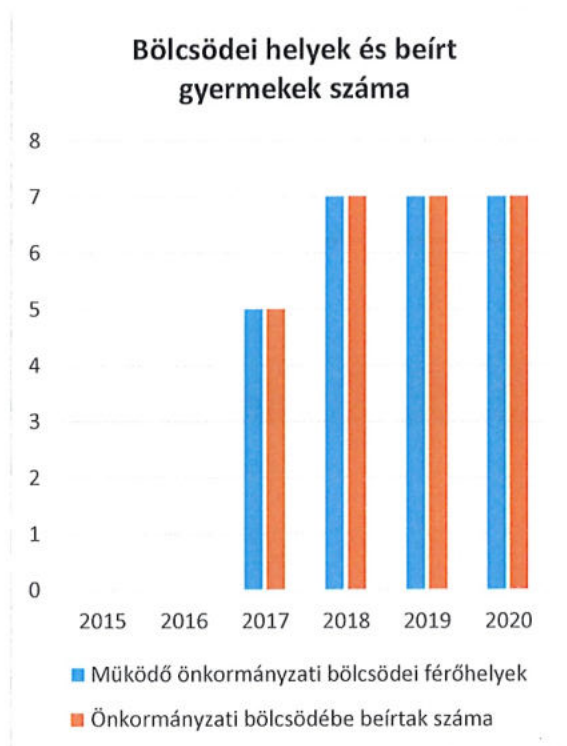
Biztos Kezdet Gyerekház nem működik a városban.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A gyermekek napközbeni ellátása is a gyermekjóléti alapellátás eleme.

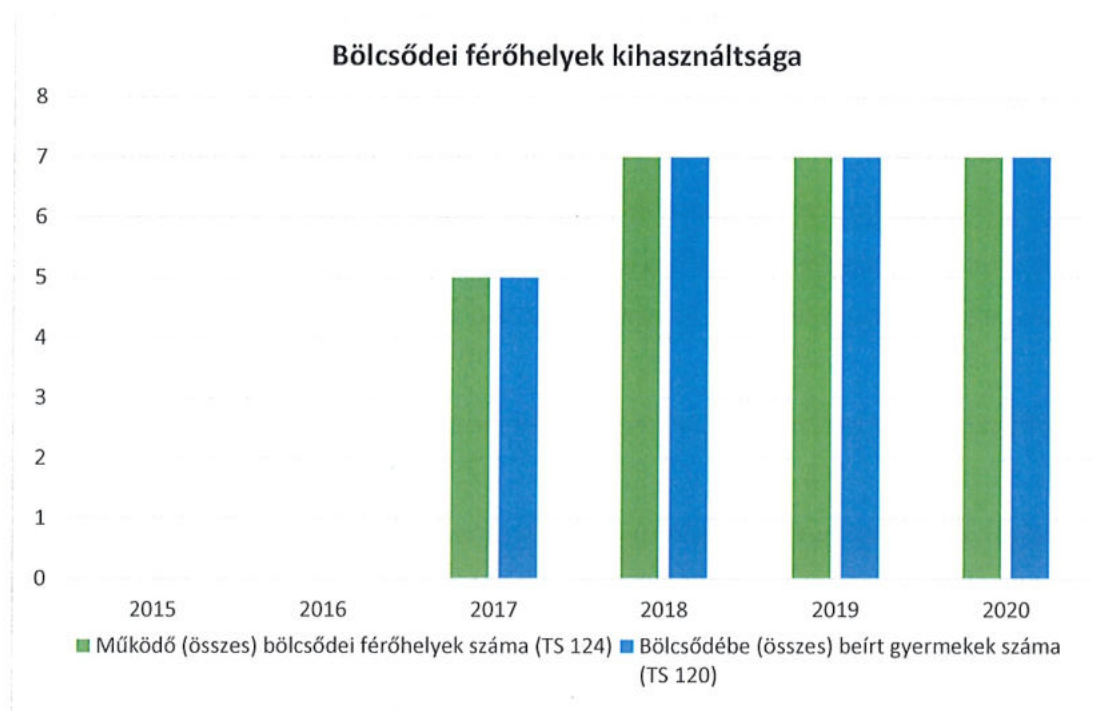
4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015		
2016		
2017	5	5
2018	7	7
2019	7	7
2020	7	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés



4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	5	5
2018	0	0	0	0	0	0	7	7
2019	0	0	0	0	0	0	7	7
2020	0	0	0	0	0	0	7	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar



f) gyermekvédelem

A Gyermejjóléti Szolgálat feladatának ellátása érdekében veszélyeztetettséget észlelő– és jelzőrendszer működtet, illetve koordinál, mely lehetővé teszi a gyermekeket általában érintő veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését. A jelzőrendszer tagjai különösen a védőnők, gyermekorvosok, köznevelési intézmények, rendőrség, ügyészség, bíróság, pártfogó felügyelői szolgálat, társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön korlátozottak. A gyermeket nevelő családoknál a kialakult krízis helyzetet – ami főként anyagi helyzet miatt van – igyekeznek a város közösen megoldani. A gazdasági válság, a munkanélküliség magával hozza, hogy egyre több család kerül még nehezebb anyagi helyzetbe, fokozatosan nő azok száma, akik segísége szorulnak, amit azonban csak lokalizálni tudunk, véglegesen megoldani a rendelkezésre álló forrásokból nem lehet.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az általános iskolai oktatásban résztvevők részére az iskola nyári tábort szervez, aki ezen nem vesz részt, annak lehetősége van a Pálházi Körzeti Alapszolgáltatási Központ által szervezett foglalkozásokon részt venni, ahol különböző kézműves foglalkozásokkal biztosítják a nyár folyamán 2-3 hétre a gyermekek napközbeni felügyeletét. A sportolni vágyó gyermekek szabadon használhatják a városban található futballpályát, és a körbekerített műfüves kispályát.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei)

Az oktatási intézmények a tanév során, közétkeztetés keretén belül tudják biztosítani a gyermekétkeztetést. Sajnálatos módon egyre több a szűkös anyagi körülmények között élő gyermekek száma, akik számára nem természetes, hogy naponta egyszer meleg ételt kapnak az iskolai szünet időszakában.

2017 szeptemberétől állami forrásból ingyen tankönyvet kap elsőtől a kilencedik évfolyamig minden diák, ezt nem kell külön igényelni. 9. évfolyam fölött a rászoruló diákok kapják ingyen a tankönyveket.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

A programok során nincsenek megkülönböztetve a gyermekek sem kultúrájuk, sem szociális helyzetük alapján.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárásra nem került sor, jelzéssel nem éltek.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül

Nem áll rendelkezésre ilyen jellegű adat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A településen egy óvoda és egy általános iskola működik, melyben egyaránt tanulhat különleges bánásmódot igénylő gyermek, sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyermek éppúgy, mint a kiemelten tehetséges gyermek. Az iskolai oktatásban nem tapasztalható sem hátrányos megkülönböztetés, sem szegregáció.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban.

A szakértői bizottság véleményének figyelembe vételével az oktatási intézmények biztosítják a fejlesztést az érintett gyermekek esetében.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igénylő gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

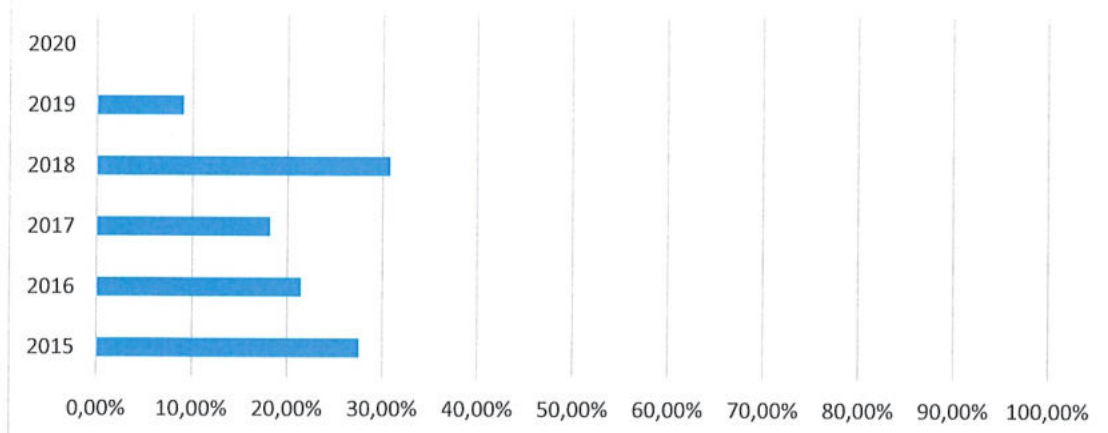
b) hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

4.4. a) 1. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	0	11	27,50%
2016	0	9	21,43%
2017	0	8	18,18%
2018	0	16	30,77%
2019	0	5	9,09%
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül

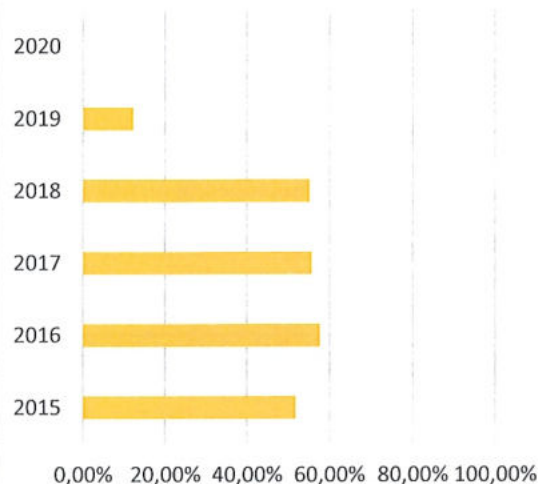


4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nap-pali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógy-pedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	n.a.	105	51,98%
2016	n.a.	114	57,87%
2017	n.a.	104	55,91%
2018	n.a.	98	55,37%
2019	n.a.	20	12,42%
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül



4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

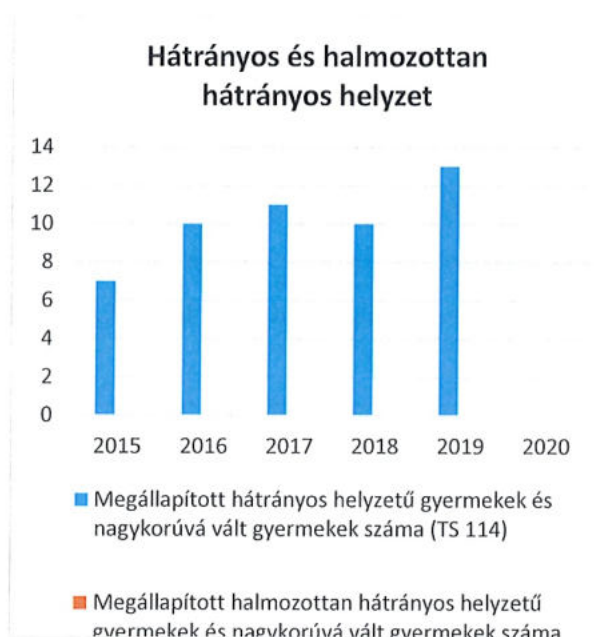
A táblázatra vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre.

Az iskolában fontos feladat, hogy a szociális hátránnyal küzdő gyermekek nevelése-oktatása a tanuló javát szolgálja. Feladataik:

- tudatos értékválasztásra ösztönzés,
- a fegyelem javítását célzó intézkedési terv feladatának megvalósítása,
- a veszélyeztetettség jelzése,
- az „Útravaló Ösztöndíjprogram – Út a középiskolába” pályázaton belüli mentorálás,
- az Arany János Tehetséggondozó Programba jelentkeztetés,
- egészségnevelési programok, bűnelkövetés, vagy a bűnismétlés céljából indított programok,
- a szülőkkal, gyermekjóléti szolgálattal, pedagógiai szakszolgálattal való szoros kapcsolattartás,
 - konzultáció a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztése érdekében együttműködés a kollégákkal, a fejlesztő- és a gyógy-pedagógusokkal.

4.4. a) 4. számú táblázat – Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	7	n.a.
2016	10	n.a.
2017	11	n.a.
2018	10	n.a.
2019	13	n.a.
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar



A család, mint az elsődleges szociális háttér mellett igen jelentős szerepük van az iskolának a gyermekek testi, lelki és társas fejlődésében, a tanulókat esetlegesen ért veszélyeztetettség prevenciójában, az okok feltárásában.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet kell fordítani minden infrastrukturális és szakmai fejlesztés támogatása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére a beruházásban, fejlesztésben. Kiemelten fontos az érintett intézmények oktatásszervezési gyakorlatának áttekintésével, illetve az intézmények tanulói összetételnek összehasonlításával annak vizsgálata, hogy érvényesül-e a településen a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény határozza meg a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók körét. A 4.§. 13. pont alapján kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

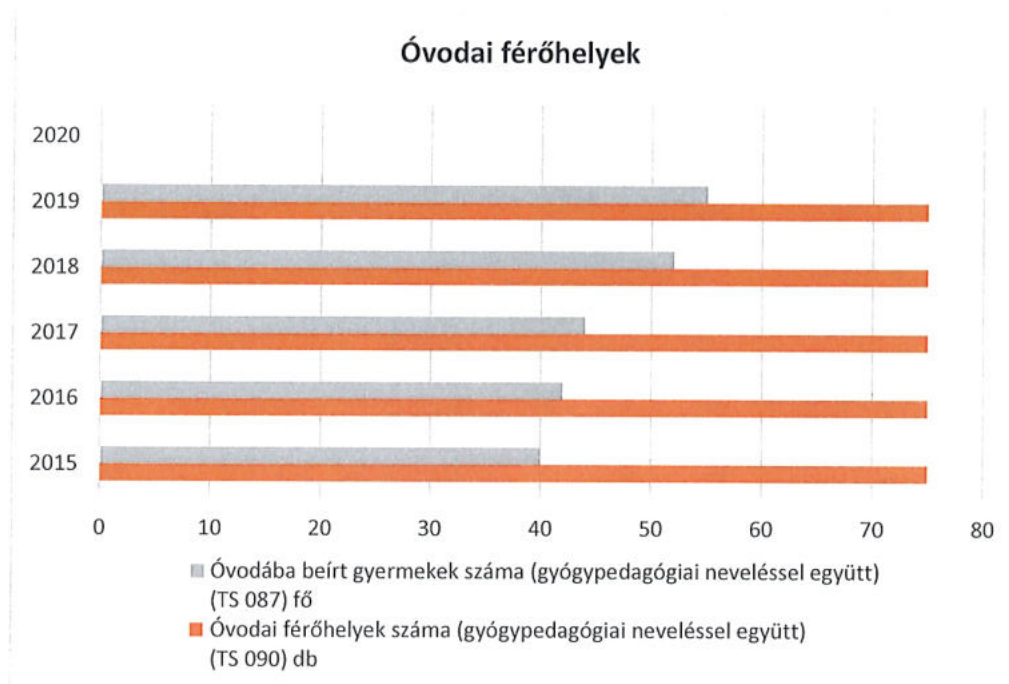
A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket.

Önkormányzatunk fontos céljának tekinti, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek az érdekei a legjobban sérülnek.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	2	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	7	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	75	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06:30 – 16:30	
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	10 nap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	5	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	5	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015		2	75	1	40	n.a.	n.a.	20
2016		2	75	1	42	n.a.	n.a.	21
2017		2	75	1	44	n.a.	n.a.	22
2018		2	75	1	52	n.a.	n.a.	26
2019		2	75	1	55	n.a.	n.a.	28
2020		n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.



Az óvodáskorú és az iskolás gyermekekkel szakképzett logopédus és gyógypedagógus végzi a fejlesztési és felzárkóztató feladatokat.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	n.a.	13	1	16	-
2015/2016	n.a.	13	1	15	76,24%
2016/2017	n.a.	12	1	16	77,66%
2017/2018	n.a.	12	1	15	76,88%
2018/2019	n.a.	12	1	13	76,84%
2019/2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	78,26%

Forrás: TeIR, KSH Tstar



Településünkön egy általános iskola működik. Törekedni kell arra, hogy a helyben lakó gyerekeket ne vigyék más településre iskolába.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	25
2015/2016	26
2016/2017	43
2017/2018	28
2018/2019	30
2019/2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar



c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

Pálháza városában az oktatás, képzés területén hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárásra nem került sor.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

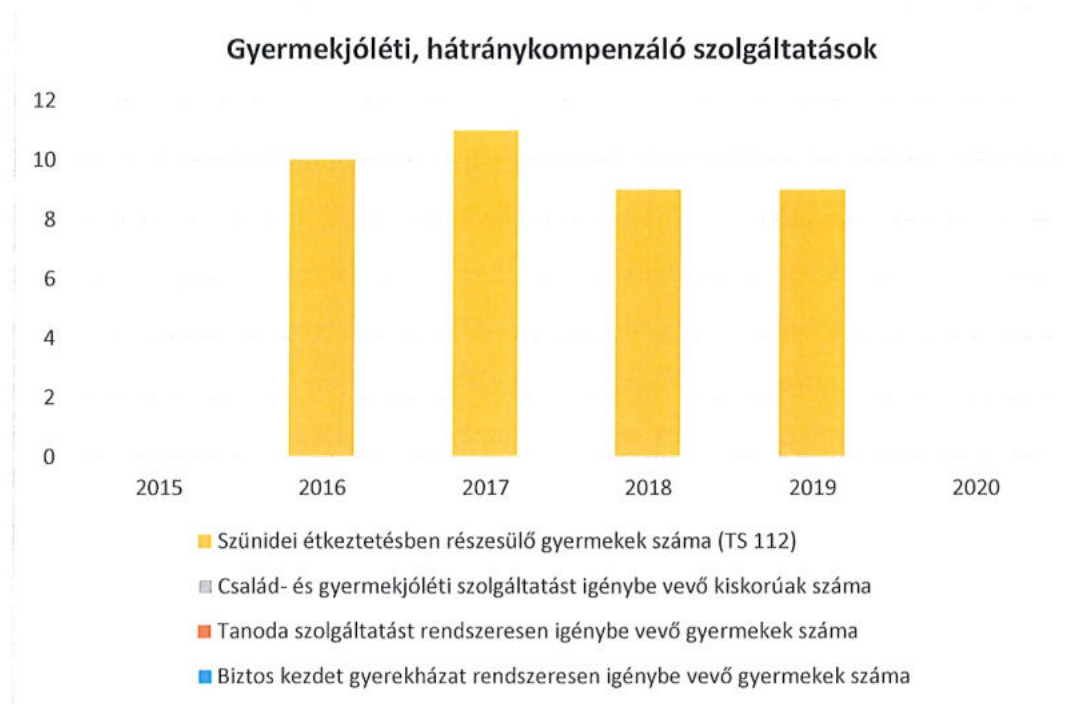
A városban egy általános iskola működik, így nincs összehasonlítási alap.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Az intézmény pedagógusai az osztályközösségek alakítása, az egyes diákok személyiségfejlesztése során személyes példamutatással, tudatos neveléssel arra törekszenek, hogy a tanulókat ne érje közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetés, zaklatás, jogellenes elkülönítés, megtorlás. Az egyenlő bánásmód alapvető, a pedagógus egyformán viszonyul valamennyi tanítványához. Az esélyegyenlőség biztosítása azt kívánja meg, hogy a pedagógusok felismerjék ki az, aki valamilyen oknál fogva hátrányosabb helyzetű, és ezt a hátrányt, pedagógusként hogyan lehet kiküszöbölni.

4.4.6. számú táblázat - Gyermejkölési, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	0	n.a.	n.a.	n.a.
2016	0	n.a.	n.a.	10
2017	0	n.a.	n.a.	11
2018	0	n.a.	n.a.	9
2019	0	n.a.	n.a.	9
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok



4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Drogfogyasztás felbukkanása, fiatalkori bűnelkövetés, iskolai erőszak	szülő, iskola, környezet együttes odafigyelése, jelzőrendszer működése, felvilágosítás a helyi körzeti megbízottal közösen
Kikapcsolódási lehetőségek hiánya	Új játszóterek kialakítása, a meglévők felújítása, bővítése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Uniósi irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság, stb. területén.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők gazdasági, a munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezednek rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára.

A gyermekgondozási szabadságról (GYES, GYED, GYET) visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. A munkaadók sokszor gondolják azt, hogy a gyermeket nevelő nők kevésbé terhelhetők, gyermekük esetleges betegségei, a család ellátása miatt kevésbé kiszámíthatók. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabbidőt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonytal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebtv. pedig megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is

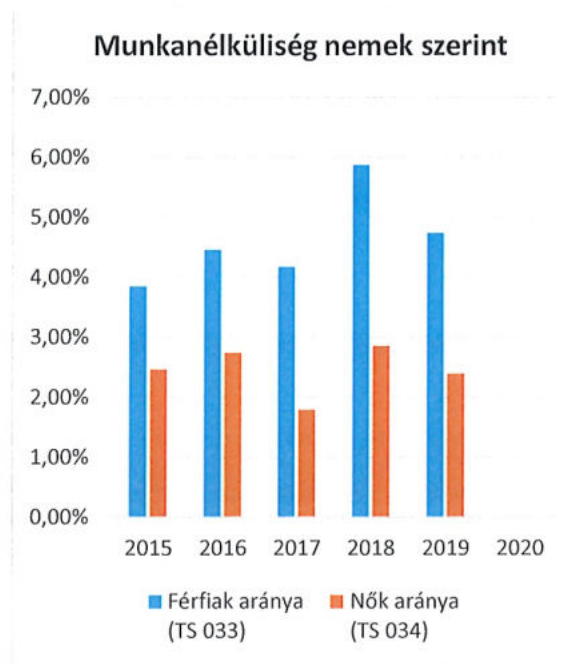
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetük számos okra vezethető vissza. Ilyen többek között az anyaság, az iskolázottság, az életkor.

A HEP elkészítése folyamán vizsgált adatok tükrében (pl. 2. sz. tábla) megállapítható, hogy a nők száma városunkban magasabb, mint a férfiak száma, a település összlakosságának 51 %-a nő. A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak.

5.1.1. számú táblázat – Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek kö- rében		
	Férfiak ará- nya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	3,85%	2,46%	3,16%
2016	4,46%	2,74%	3,60%
2017	4,18%	1,79%	2,99%
2018	5,87%	2,85%	4,36%
2019	4,74%	2,39%	3,57%
2020	-	-	0,00%

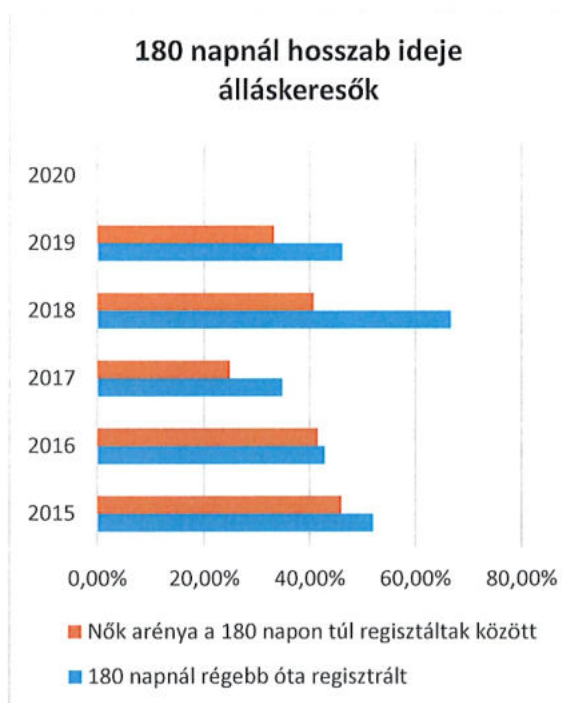
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

5.1.2. számú tábla – A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott ál- láskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosz- szabb ideje re- gisztrált munka- nélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyil- vántartott álláske- resőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	52,00%	46,15%
2016	42,86%	41,67%
2017	34,78%	25,00%
2018	66,67%	40,91%
2019	46,15%	33,33%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott női álláskeresők aránya 2017. évitől emelkedő tendenciát mutat.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláske- resők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pá- lyakezdő álláske- resők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	25	6
2016	28	5
2017	23	1
2018	33	2
2019	26	3
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



A nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor. A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen rendelkezésre. A gyermekes családok gazdasági aktivitásáról az önkormányzat adatot szolgáltatni nem tud, ilyen jellegű felmérés nem készült a településen.

A nők anyagi kiszolgáltatottságát mutatja, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. A település nem rendelkezik részletesebb adatokkal a ledolgozott munkaidő tekintetében.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő és képzési programok esetében figyelembe kell venni, hogy megnőtt a szakmunka iránti igény, amely elsősorban a férfi munkaerőt érinti (nehéz fizikai munka: pl. kőműves...). A nők fizikai erejüknél fogva kevésbé vonhatók be ezekre a területekre. Kifejezetten csak nőknek meghirdetett foglalkoztatást segítő képzési programok kis számban indulnak, de jellegüknél fogva jellemzően pl. a kertész, szociális ápoló, takarító képzések, melyeket a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya indít, ők jelentkeznek, őket vonják be.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők elhelyezkedési esélyeit csökkenti az alacsony iskolai végzettség, a származás, etnikai hovatartozás, vagy ha hátrányos helyzetű kistérségekben élnek. Különösen nehéz helyzetben vannak azok, akiknél ezek a tényezők együttesen jelentkeznek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. Hivatalos észrevétellel nem éltek a foglalkoztatás területén jelentkező hátrányos megkülönböztetésről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

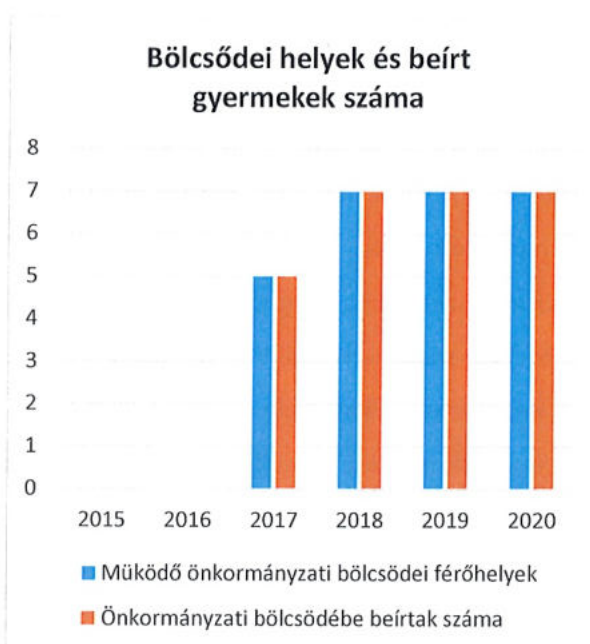
A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, mert esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A nők elhelyezkedése szempontjából fontos tényező, hogy a gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen. Van arról is információ, hogy GYES után az anya, mivel távolabbi helyen talált állást magának, gyermekét is a munkahelye szerinti település óvodájába íratta.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	1	n.a.	-
2016	1	n.a.	-
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	5	5
2018	7	7
2019	7	7
2020	7	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés



5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	5	0	5	5
2018	0	0	0	0	7	0	7	7
2019	0	0	0	0	7	0	7	7
2020	0	0	0	0	7	0	7	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat adataiból látható, hogy a bölcsőde teljes kihasználtsággal működik beindítása óta.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő nyilvántartja a körzetében bejelentett lakcímmel rendelkező/életvitel szerűen élő várandós anyákat. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez családlátogatás és védőnői tanácsadás keretén belül. Írásban értesíti a gyermekvédelmi szolgálatot, ha észleli a várandós anya válság helyzetét.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak megelőzésénél fontos a problémák korai feltárása. A veszélyeztetett populáció elsősorban a nők és a gyermekek, ezért fontos, hogy tisztában legyenek azzal, hogy a sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak segítségért. Növeli az áldozatok részéről a bejelentési aktivitást, hogy csak akkor lehet segíteni, ha szakemberhez fordulnak. Az önkormányzat szociális ellátó rendszere a háziorvosi szolgálat, a védőnő, a családsegítő szolgálat, óvoda és iskola, és a szomszédok is sokat tehetnek az észlelés érdekében.

A családon belüli, nők ellen irányuló erőszak nem jellemző a településen. Ez nem jelenti azt, hogy nem fordulhat elő, azonban erre nem mindig derül fény, mert az érintett nem szívesen beszél róla. Ha súlyosabb eset előfordulna, azt már nem lehetne eltítkolni. A település kicsi, mindenki, mindenkit ismer és a súlyos bántalmazás hamar kiderül. Természetesen a kisebb bántalmazást, vagy lelki terrort sem szabad figyelmen kívül hagyni, és szigorúan fel kell lépni ellene. A Családsegítő Szolgálathoz fordulhat, akit ilyen jellegű atrocitás ér.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen anyaoththon, családok átmeneti otthona nem működik. A helyi információk alapján erre nincs szükség.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A település közéletében a nők aktivitása magasabb, mint a férfiaké. A Polgármesteri Hivatalban és a Pálháza Körzeti Alapszolgáltatási Központ dolgozói többségében nők. A különböző rendezvények lebonyolítása során arányaiban a nők vesznek részt nagyobb létszámmal.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Polgármesteri Hivatal dolgozói		Összesen	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2015	4	3	3	5	7	8
2016	4	3	3	5	7	8
2017	4	3	3	10	7	13
2018	4	3	3	10	7	13
2019	6	1	3	10	9	11
2020	6	1	4	19	10	20

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről nehéz beszélnünk, mivel az önkormányzat intézményei nagyon kevés adattal rendelkeznek a problémák tekintetében, illetve a nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem könnyű objektíven, tényszerűen regisztrálni.

Az önkormányzatnak az egészségügy, oktatás, területfejlesztés, foglalkoztatás, gazdaság, a helyi politika kultúra terén a szolgáltatások kialakítása során tekintettel kell lenni a nemek eltérő helyzetére és szükségletére, és törekedniük kell speciális, éppen nemük miatt jellemző problémák megoldására.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Eltitkolt családon belüli erőszak	Jelzőrendszer működtetése, felvilágosítás hova fordulhat az érintett segítségért (Családsegítő, Rendőrség, ingyenes hívható segélykérő telefonszámok nyilvános helyeken történő közzététele)
Nehéz a visszatérés, a munkába állás a gyermeket vállaló anyák esetében	Segítő programok nők számára, korszerű ismeretek megszerzését célzó képzések

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

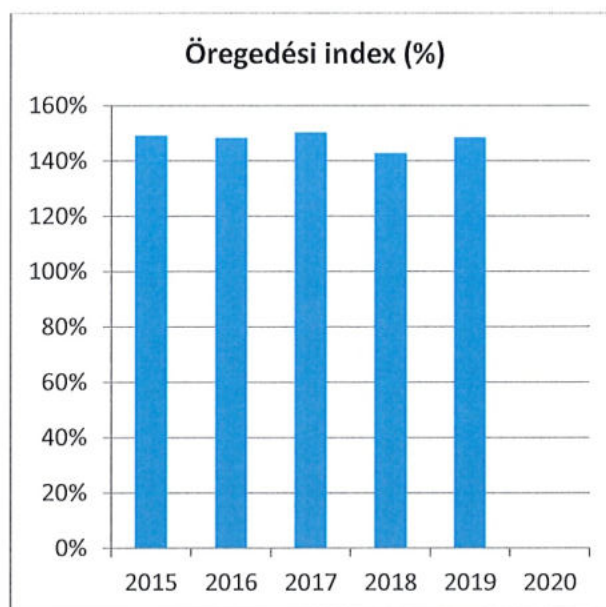
Pálháza lakosságszámának vizsgálatakor megállapítható, hogy a népességszám csökken, ellenben az időskorúak száma emelkedik. Pálháza jellemzően előregedő település. Egyre kevesebb gyermek születik, az idősök száma növekszik. Az utóbbi évek munkanélkülisége, közfoglalkoztatott viszony gyakorisága sok időskorú esetében kisnyugdíjat, minimális jövedelmet eredményezett. Ennek következményeként a megélhetés gondja jelen van életükben. Mindez maga után vonja az alacsony életszínvonalat, az életminőségük romlását.

A demográfiai adatokat vizsgálva az idősök helyzetére jellemző, hogy kevesebben házasok, megnő az özvegyek, az egyedül élők száma. Ugyanakkor elmondható, hogy növekszik az átlag életkor, nő a nők élettartama.

Az idősök nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú, és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A saját jogú nyugellátások körébe tartozik az öregségi nyugdíj és a rehabilitációs járadék. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás, a szülői nyugdíj, a baleseti hozzátartozói nyugellátások, valamint az özvegyi járadék.

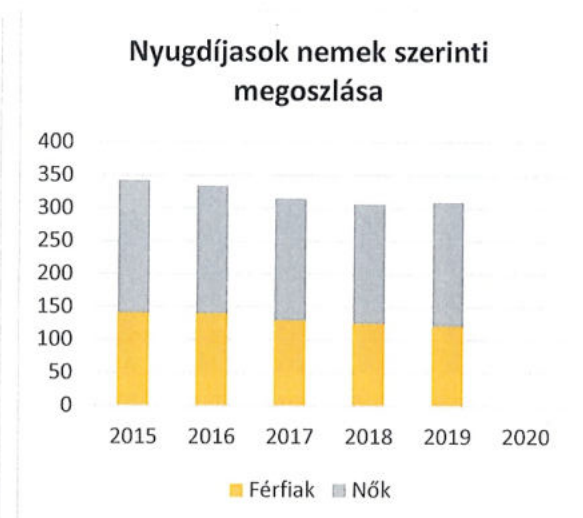
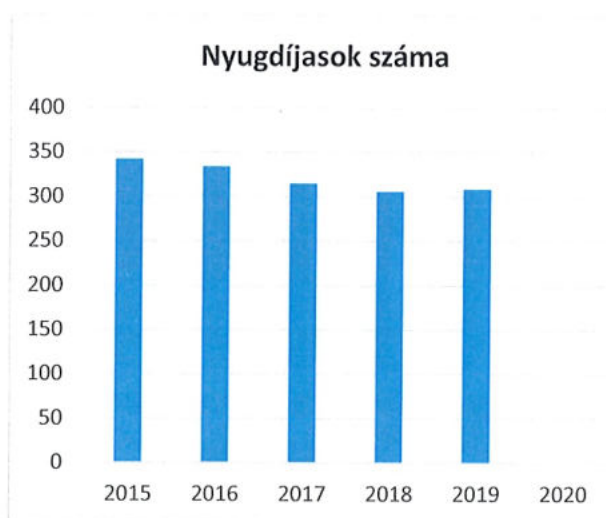
6.1. számú táblázat – Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	182	122	149,18%
2016	181	122	148,36%
2017	188	125	150,40%
2018	190	133	142,86%
2019	202	136	148,53%
2020	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	141	201	342
2016	140	194	334
2017	130	185	315
2018	125	181	306
2019	121	188	309
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TelR, KSH Tstar

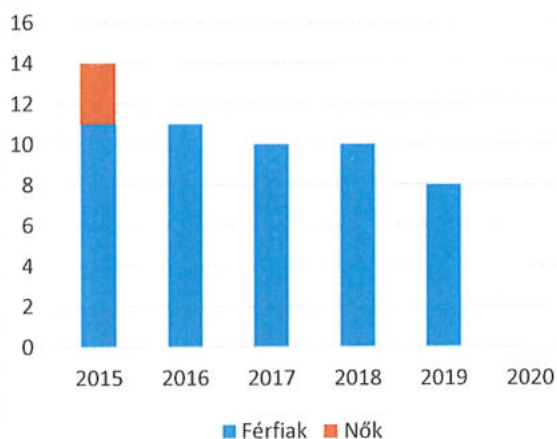


Az időskorra jellemző a szellemi és fizikai aktivitás csökkenése, önellátó képességük beszűkülése, a betegségek megjelenése. Az egyedüllét miatt gyakori a depresszió és a demencia kialakulás, a súlyos krónikus megbetegedések. Általános tendencia, hogy a megélhetési gondok miatt az eltartó családtagoknak megnő a munkával töltött ideje, kevesebb időt tudnak az idős családtagokra fordítani. Így megnő az igény a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokra, mely a városban biztosított.

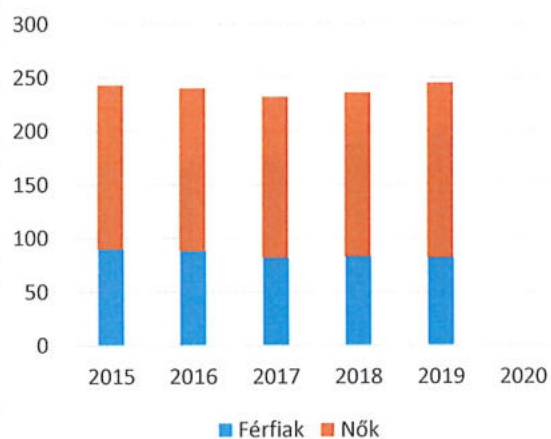
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	11	3	90	153	1	4	n.a.
2016	11	n.a.	88	152	1	3	n.a.
2017	10	n.a.	82	150	1	3	n.a.
2018	10	n.a.	83	153	1	1	n.a.
2019	8	n.a.	82	163	1	2	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

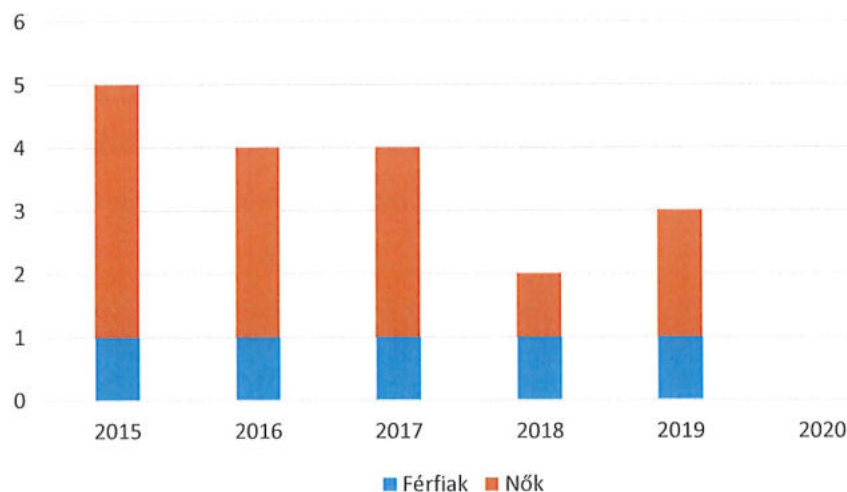
Életkoron alapuló ellátás nemek szerint



Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint



Özvegyi nyugdíjban részesülők nemek szerint



Jól látható, hogy a nyugdíjas, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma az utóbbi években összességében csökkent. A nemek aránya vonatkozásában a nyugdíjas férfiak száma kevesebb, mint a nőké. Ez az országos adatoknak megfelelő, hiszen a férfiak születéskor várható átlagos élettartama is alacsonyabb a nőknél.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Pálházán az önkormányzati intézményekben nem foglalkoztatnak nyugdíjas korúakat. Vizsgálva az idős korúak foglalkoztatását településünkön is az országos tendencia érvényesül. Nehezen lehet elhelyezkedni, munkát találni 55 év felett. Az intézmények, vállalkozások ritkán alkalmaznak időseket. A két leg-erősebb érv, amit az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmaznak: az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeretek hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is: a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudást halmoztak fel és jóval pontosabbak és megbízhatóbbak a fiataloknál, és erős elkötelezettséget mutatnak a munkahelyük iránt.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	25	28	23	33	26	0
41-45 év (TS 042)	Fő	2	2	1	2	n.a.	n.a.
	%	8,00%	7,14%	4,35%	6,06%	-	-
46-50 év (TS 043)	Fő	3	n.a.	4	2	2	n.a.
	%	12,00%	-	17,39%	6,06%	7,69%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	2	3	1	3	1	n.a.
	%	8,00%	10,71%	4,35%	9,09%	3,85%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	5	2	2	2	4	n.a.
	%	20,00%	7,14%	8,70%	6,06%	15,38%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	n.a.	5	5	6	4	n.a.
	%	-	17,86%	21,74%	18,18%	15,38%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Nappali ellátás keretében elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk, vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló emberekés szenvedélybeteg ellátásáról gondoskodik a Pálházi Körzeti Alapszolgáltatási Központ. Az ellátás keretében napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatok kialakítására és fenntartására, alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, igény szerinti napközbeni étkezésre is lehetőséget nyújt.

Az ellátási forma keretében működő idősek klubja elsősorban az idősebb korosztályhoz tartozók részére biztosít a nappali órákban hasznos időtöltést, társas programokat, kézműves foglalkozásokat, kulturális programokon való részvételt, étkezést. Az idősek klubjának feladata az ellátást igénybe vevő részére szociális, egészségügyi, mentális állapotának megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatás nyújtása. A helyi igényeknek megfelelő közösségi programok szervezése, az ehhez szükséges helyiség biztosítása. Biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

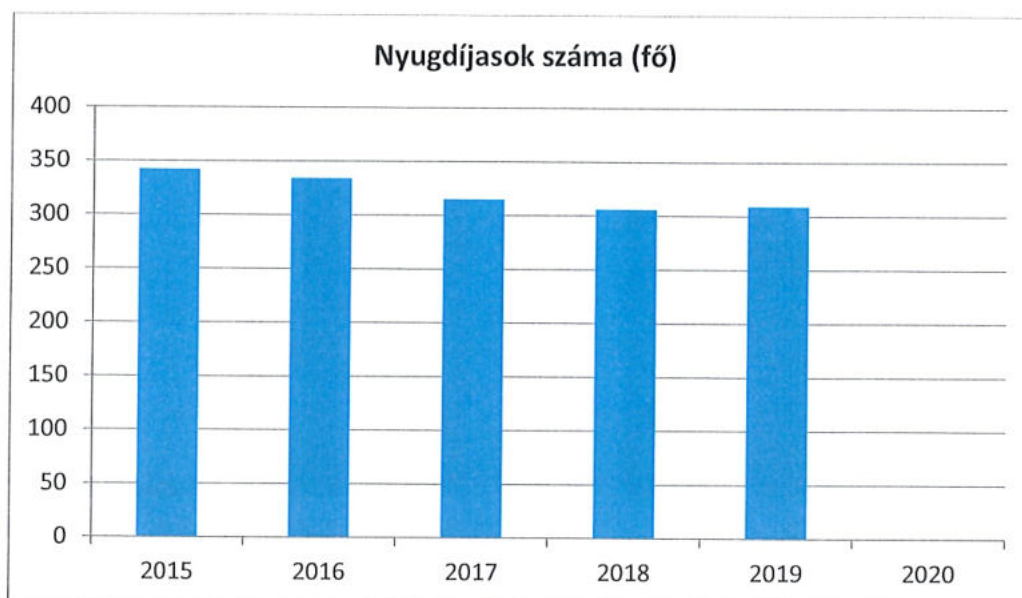
A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Az 55 év felettieket, illetve a tartós munkanélkülieket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az önkormányzat kötelező feladataként biztosítja a rászoruló, településen élő idősek számára a szociális alapszolgáltatásokat, továbbá a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Meg- egyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	141	201	342
2016	140	194	334
2017	130	185	315
2018	125	181	306
2019	121	188	309
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

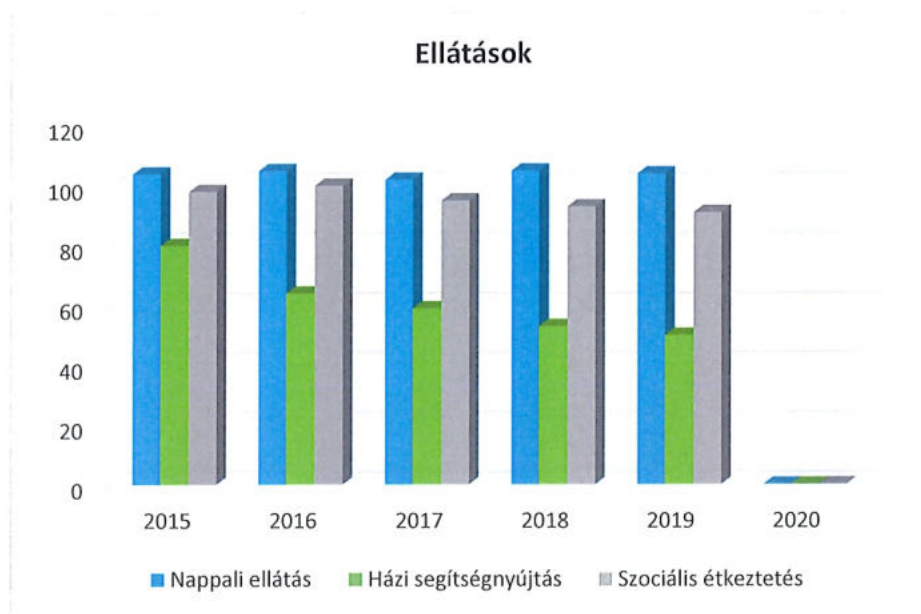


a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	182	104	80	98
2016	181	105	64	100
2017	188	102	59	95
2018	190	105	53	93
2019	202	104	50	91
2020	-	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar



Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alap-szolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuk és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Az Szt-ben meghatározott feltételek fennállása esetén a nyugdíjkorhatárt elért, de szolgálati idővel nem rendelkező idősök részére időskorúak járadéka állapítható meg. Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Városban kulturális programok, események, intézmények biztosítják az idősebb korosztály szabadidő eltöltéséhez való jogának érvényesülését, továbbá segítik a szolgáltatások megközelítésének közlekedési lehetőségét, akadálymentességét, a kedvezményes igénybevétel lehetőségeit.

c) idősök informatikai jártassága

Az idősök informatikai képességeinek fejlesztése ma már elengedhetetlen. Ezzel nemcsak a munkaerőpiacon való elhelyezkedési esélyeik nőnek, de általában véve is több információhoz juthatnak rövid időn belül és hatékony módon. Folyamatosak az idős korosztály részére meghirdetett képzések és a tudás megszerzésére irányuló programok. Sok esetben az idősöknek abban kell segítséget nyújtani, hogy leküzdjék az újdonságtól, és a modern eszközök felhasználásától való félelmüket, és hogy képet kapjanak az internet széles körű felhasználásának lehetőségeiről. Az önkormányzat intézményei biztosítják az idősök számára az internet szolgáltatás elérhetőségét. Az igény a célcsoport részéről egyre nagyobb, mely betudható az internet elterjedésének, de megemlítendő a családtagok elköltözésének, munkavállalás miatti távollás esetén a kapcsolattartás egyik módjának is.

d) a generációk közötti programok.

Nem releváns.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősebb, de még tetterre kész nyugdíjasok egyaránt aktívak a civil, állami vagy egyházi eseményeken egyaránt. A még idősebbek már koruk és egészségi állapotuk miatt nehezebben mozdulnak ki otthonról.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály	Polgárőrség fokozott járőrözése, veszély esetén riaszthatósága, elérhetősége
Megbetegedések száma emelkedik	Időskori prevenció szemléletének erősítése, előadások, szűrővizsgálatok szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élők helyzetéről úgy, mint lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi, szociális helyzetéről kevés adat áll rendelkezésünkre, ezért nehéz lenne pontos képet alkotni róluk.

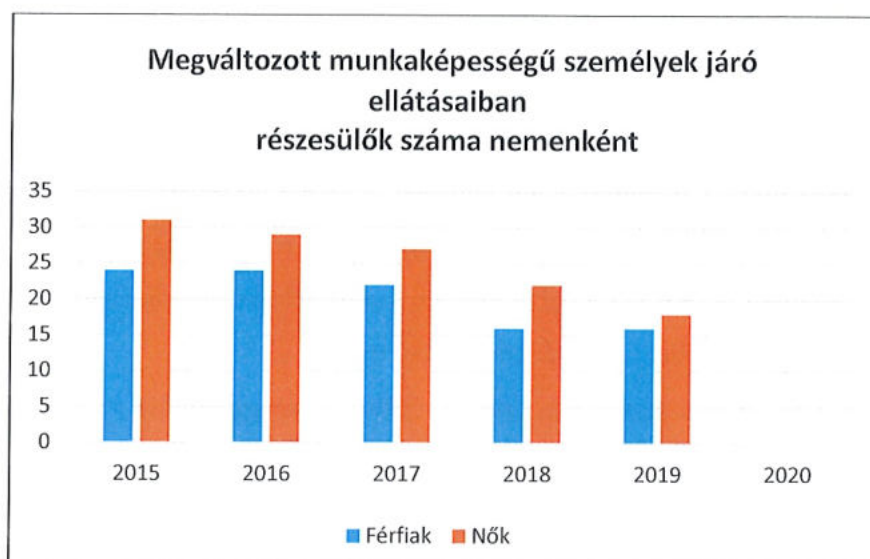
A fogyatékkal élő emberek a társadalomnak talán a legsérülékenyebb csoportját alkotják. Fontos lenne olyan környezet megteremtése számukra, ahol egyenlő esélyekkel érvényesülhetnek a mindennapi életben, úgy a közlekedésben, a lakhatásukban, a szociális és egészségügyi ellátásukban, az iskoláztatásukban, a munkalehetőségükben, a kulturális és társadalmi életükben, és nem utolsósorban a szórakozás és a sportélet területén is. Részükre szolgáltatásokat, az ellátásokat egyénre szabottan kell megtervezni. A fogyatékos személyek a társadalmon belül el vannak szigetelve, ezáltal a családjuk is jobban elkülönül környezetétől.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Városunkban élő fogyatékkal élőről nincs pontos adat. A helyzetelemzés során a fogyatékkal élőkkel kapcsolatos adatok nem mutatnak teljes képet, mivel nincs megfelelő alátámasztottságú adat. Fogyatékkal élő lakótársaink foglalkoztatására a településen nincs mód, de nem a hátrányos megkülönböztetés miatt, hanem mert szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra létszám sem tevődne össze.

7.1.1 számú táblázat – Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	24	31	55
2016	24	29	53
2017	22	27	49
2018	16	22	38
2019	16	18	34
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar



7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

A megváltozott munkaképességű személyekről és a nappali ellátásban részesülőkről nem áll rendelkezésre adat.

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Pálháza Város Önkormányzata nem rendelkezik adatokkal, a fogyatékkal élők helyi foglalkoztatási adatairól. Fogyatékkal élők közfoglalkoztatásba való bevonása eddig nem valósult meg a településen

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nincs a településen a fogyatékkal élők munkavállalását segítő lehetőség.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az Önkormányzata nem rendelkezik adatokkal, a fogyatékkal élők helyi foglalkoztatási adatairól, hátrányos megkülönböztetéséről a foglalkoztatás területén.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen sem önkormányzati, sem egyházi, sem civil fenntartású fogyatékos személyek számára nappali ellátást biztosító intézmény nem működik.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára igénybe vehető ellátási, támogatási formákról a különböző szintű jogszabályok rendelkeznek. A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása az általában alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg.

A fogyatékos személyeket a rendszeres szociális ellátások megállapítása során az Szt. rendelkezései alapján további kedvezmények illetik meg (pl. a lakásfenntartási támogatásnál, aktív korúak ellátásánál a fogyasztási egység fogyatékoság, tartós betegség esetén +0,2-vel növekszik). A gyermekvédelmi törvény alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jövedelemhatára tartós beteg gyermeket nevelő családok esetén magasabb.

A fogyatékos személyek számára alap- és szakosított ellátási formák is rendelkezésre állnak.

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen 2 háziorvosi, illetve két fogorvosi körzet működik. 2016.-ban kezdte meg működését az Országos Mentőszolgálat által biztosított eset kocsival felszerelt mentési pont. Az ügyeleti ellátás társulási keretek közt biztosított.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A törvényi kötelezettség szerint az összes költségvetési intézménynek, az összes önkormányzati és közszolgáltatást nyújtó intézményeknek akadálymentesnek kellene lennie. Fontos, hogy a közszolgáltatás tényleges igénybe vételéhez nem elég az épületbe bejutni, azt be is kell tudni járni - legalább a közszolgáltatás igénybevételéhez szükséges mértékben-, valamint veszély esetén biztonsággal el kell tudni hagyni. Pálházán a Pálházai Körzeti Alapszolgáltatási Központ, az Egészségügyi Központ, a helyi gyógyszertár, az Általános Iskola épülete akadálymentesített.

A Térségi Művelődési Ház és Polgármesteri Hivatal épületének földszinti helyiségei és a színházterem akadálymentesen megközelíthető. Az épület emeletén elhelyezkedő könyvtár területe a mozgáskorlátozottak számára lift hiányában nem megközelíthető, azonban a rendelkezésre álló könyvállomány elektronikusan elérhető, így a megtekinteni kívánt kiadványokat a könyvtár dolgozója a földszinten kijelölt olvasó helyiségbe lehozza.

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személy számára a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatása biztosított. Parkolás nem okoz gondot, a mozgáskorlátozottak részére kijelölt parkolóhelyek kialakítása megtörtént.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy a pálházaai székhelyű munkahelyek hány százaléka akadálymentesített.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A településen helyi tömegközlekedés nem működik. Közterületek, parkok és járdák fizikális akadálymentesítése nagy részben megoldott.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Pálházán fogyatékosok nappali intézménye nem működik.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Hazánk is, ahogy Európa jóléti államai, igyekszik különböző intézkedésekkel, törvényekkel, elősegíteni a fogyatékosok esélyegyenlőségét. Különböző hivatalokat, szakértői bizottságokat állítottak fel, támogatják a fogyatékosok által alapított szervezeteket. Pozitív diszkriminációt alkalmaznak az oktatásban és a munkaerő piacon.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Jelenleg nincsenek speciálisan a fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen. A programokon a lakosság valamennyi csoportja egyaránt részt vehet, függetlenül korra, nemre, vallási egyéb hovatartozásra, esetleg fogyatékossgára. A közművelődési intézményeink, színtereink akadálymentesek.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincsenek ilyen jellegű kezdeményezések a településen.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékkal élők adatbázisának hiánya	Adatbázis készítés

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Helyi egészségügyi szolgáltatások nyújtásának hiánya, bővítése	Szakorvosi ellátás, illetve szűrőprogramok biztosítása
Az önkormányzat alkalmazásában állók részére biztosítani kívánt szolgálati lakás hiánya	Szolgálati lakás kialakítása pályázati forrásból
Alacsony a település gazdasági potenciálja	Energetikai fejlesztések: Napelem- és szélenergiapark létesítése Okos park: Internet elérés, interaktív eszközök használata, elektromos autó töltőállomás

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Jellemző a szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, egymást kiegészítik. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja. Ezek pontos számáról, szervezettségéről nem állnak adatok rendelkezésünkre.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzati-nemzetiségi önkormányzati együttműködést kétoldalú megállapodás szabályozza. Az együttműködés pénzügyekhez kapcsolódó adminisztrációs feladatok ellátására, rendezvények lebonyolítására is kiterjed. Biztosítja a működési feltételeit, a városban elérhető közszolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférést és támogatja a szellemi és tárgyi örökségük védelmét. A szlovák nemzetiségi önkormányzatok munkáját a törvényi előírás függvényében segíti, bevonja a véleménynyilvánítás, a települést érinti ügyek döntés előkészítésébe. Elsősorban kulturális területen kapcsolódnak a város életébe és hagyományápoló tevékenységükkel gazdagítják a helyi civil életet. Erősnek mondható az önkormányzat-civil szervezetek- egyház - önkormányzati intézmények közötti együttműködés, mely megnyilvánul az eredményekben, sikeres rendezvényekben.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az önkormányzat a város érdekeit szem előtt tartva több területen is együttműködik a térség településeivel. Első sorban szociális területen erős az együttműködés.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Városunkban szlovák és ruszin nemzetiségi önkormányzat működik, akik képviselik nemzetiségük érdekeit, törekednek az esélyegyenlőség megtartására.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A városban működő civil szervezetek az alapszabályzatukban meghatározott módon képviselik társaságukat, társadalmi párbeszédet kezdeményeznek szükség esetén, támogatják lehetőségükhöz mérten a látókörukben élő rászoruló célcsoport tagjait.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az önkormányzat számára fontos a helyi vállalkozások szerepvállalása, a város érdekeit figyelembe vevő intézkedéseik megtétele. Törekednek a jó partneri kapcsolat kialakítására, mely eredményeként közös akarattal tudnak lépéseket tenni az esélyegyenlőség megteremtéséért.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezetét Pálháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete, a Polgármesteri Hivatal dolgozói, az állami és önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, a település lakossága előzetes véleményezés, esetleges módosító javaslatok megtétele céljából tanulmányozhatja. Helyi Esélyegyenlőségi Program a Polgármesteri Hivatalban bárki számára elérhető, a település honlapján olvasható és véleményezhető.

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti-ségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A települési esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat intézményeinek (Polgármesteri Hivatal, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat, Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat, Iskola, Óvoda) bevonásával történt. Nincs kifejezett „eszköz”, koncepció, hogy hogyan valósul meg a helyi esélyegyenlőségi program érvényesülése, hiszen az említett intézmények feladatuk ellátása kapcsán ezt megteszik.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az esélyegyenlőségi tervet a település a helyben szokásos módon közzéteszi, az esetleges hozzászólásokat a jegyző összegyűjti, majd az esetleges módosítási javaslatokat a képviselő testület elé terjesztik. A

képviselő testület dönt a módosítások bevezetéséről. Az esélyegyenlőségi program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	- tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről, menetről, - Munkaügyi Központba történő irányítás a további ellátások lehetősége érdekében
Gyermekek	Drogfogyasztás felbukkanása, fiatalkori bűnelkövetés, iskolai erőszak	Szülő, iskola, környezet együttes odafigyelése, jelzőrendszer működése, felvilágosítás a helyi körzeti megbízzottal közösen
	Kikapcsolódási lehetőségek hiánya	Új játszótér kialakítása, a meglévők felújítása, bővítése
Nők	Nehéz a visszatérés, a munkába állás a gyermeket vállaló anyák esetében	Segítő programok nők számára, korszerű ismeretek megszerzését célzó képzések
Idősek	Bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály	Polgárőrség fokozott járőrözése, veszély esetén riaszthatósága, elérhetősége
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élők adatbázisának hiánya	Adatbázis készítés
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	Az önkormányzat alkalmazásában állók részére biztosítani kívánt szolgálati lakás hiánya	Szolgálati lakás kialakítása pályázati forrásból
	Alacsony a település gazdasági potenciálja	Energetikai fejlesztések: Napelem- és szélenergiák park létesítése Okos park: Internet elérés, interaktív eszközök használata, elektromos autó töltőállomás

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák (és nem romák) nem élnek mélyszegénységben, munkaerőpiaci integrációjuk sikeres.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők ne küzdjenek mindennapi megélhetési problémákkal, alapvető szükségleteik kielégítettek legyenek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek biztonságát, veszélyeztetettségük megelőzését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségmegőrző programjaira, aktív programokkal csökkentjük az elmagányosodás folyamatát.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmódot, a társadalmi beilleszkedésük segítségét, elismerését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők egyenlő bánásmódjára, akadálymentes, biztonságos, állapotuknak megfelelő intézmények létrehozásával.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Romák és/vagy mélyszegénységben élők munkaerő-piaci helyzetének javítása
Feltárt probléma megnevezése	Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<u>Rövidtávú:</u> Az érintett célcsoport feltérképezése, információnyújtás, igényfelmérés, minél szélesebb körű tájékoztatás <u>Középtávú:</u> Az érintett személyek minél szélesebb körű bevonása, segítése <u>Hosszú távú:</u> hogy rászorulóknak megfelelő tájékoztatást és segítséget kapjanak a részükre megfelelő munkalehetőség igénybeviteléhez, a szükséges feltételeknek meg tudjanak felelni
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Pálháza Város Költségvetési Koncepció
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció Új Roma Stratégia (2019-2030)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés Adatbázis készítés az érintettekről Kapcsolatfelvétel a partner intézményekkel
Az intézkedés felelőse	Érintettek Polgármester, Jegyző Polgármesteri Hivatal Szociális igazgatási ügyintéző Családsegítő szolgálat dolgozói
Az intézkedés megvalósításának határideje	2024. december 31. 2027. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Résztevők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Saját forrás és/vagy pályázat Segítők Helyszín a rendezvények lebonyolításához
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások megléte esetén biztosított
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Intézkedés címe:	Drogfogyasztás felbukkanásának, a fiatalkori bűnelkövetés és iskolai erőszak megelőzése, felvilágosítás
Feltárt probléma megnevezése	Drogfogyasztás felbukkanása, fiatalkori bűnelkövetés, iskolai erőszak
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<u>Rövidtávú:</u> Az érintett célcsoport feltérképezése, információnyújtás, igényfelmérés, minél szélesebb körű tájékoztatás <u>Középtávú:</u> A felvilágosítás eredményeként csökkenjen a fiatalkori bűnelkövetés, valamint megelőzés céljából ismerjék meg a drogfogyasztás következményeit <u>Hosszú távú:</u> Arra törekszünk, hogy egyelten gyermek se forduljon drogokhoz és egyéb élvezeti szerekhez városunkban. Emellett pedig ne forduljon elő városunkban fiatalok által elkövetett bűncselekmény, erőszakos iskolai cselekmény.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Pálháza Város Költségvetési Konceptió
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, tájékoztatás Előadások, felvilágosítás
Az intézkedés felelőse	Érintettek, civil szervezetek, Polgármester, Jegyző Rendvédelmi szervek, Iskola, Pálházai Körzeti Alapszolgáltatási Központ
Az intézkedés megvalósításának határideje	2024. december 31. 2027. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Résztvevők száma Rendőrségi statisztikai adatok
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázat, segítők, helyszín a rendezvények lebonyolításához
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások megléte esetén biztosított
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Intézkedés címe:	Új játszóterek kialakítása, a meglévők felújítása, bővítése
Feltárt probléma megnevezése	Kikapcsolódási lehetőségek hiánya
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<u>Rövidtávú:</u> Meglévő játszóterek felújítása <u>Középtávú:</u> Új játszótér kialakítása <u>Hosszú távú:</u> A meglévő és új játszóterek folyamatos karbantartásával biztosítani a gyermekek részére a kikapcsolódási lehetőséget
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Pálháza Város Költségvetési Konceptió
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, tájékoztatás Pályázati forrás keresése Felújítás és építés
Az intézkedés felelőse	Polgármester, Jegyző Civil Szervezetek
Az intézkedés megvalósításának határideje	2024. december 31. 2027. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kialakított játszóterek száma Felújított játszóterek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Saját erő és/vagy pályázat, segítők
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások megléte esetén biztosított
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Intézkedés címe:	Nők munkavállalásának elősegítése
Feltárt probléma megnevezése	Nehéz a visszatérés, a munkába állás a gyermeket vállaló anyák esetében
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<u>Rövidtávú:</u> Az érintett célcsoport feltérképezése, információnyújtás, igényfelmérés, minél szélesebb körű tájékoztatás <u>Középtávú:</u> Az érintett személyek minél szélesebb körű bevonása, segítése. <u>Hosszú távú:</u> A munkanélküli, és gyesről visszatérő nők foglalkoztatásának elősegítése. Cél, hogy a nők visszakerüljenek a foglalkoztatási piacra, ezáltal a családnak stabilabb anyagi háttérrel tudjanak biztosítani
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Pálháza Város Költségvetési Konceptió
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, tájékoztatás Előadások, felvilágosítás
Az intézkedés felelőse	Polgármester, Jegyző Civil Szervezetek
Az intézkedés megvalósításának határideje	2024. december 31. 2027. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Résztvevők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Saját erő és/vagy pályázat, segítők
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások megléte esetén biztosított
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Intézkedés címe:	Idősek sérelmére elkövetett bűncselekmények megelőzése, áldozattá válás megelőzése
Feltárt probléma megnevezése	Bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<u>Rövidtávú:</u> Az érintett célcsoport feltérképezése, információnyújtás, igényfelmérés, minél szélesebb körű tájékoztatás. <u>Középtávú:</u> Az érintett személyek minél szélesebb körű bevonása, segítése. <u>Hosszú távú:</u> Cél, hogy a városban csökkenjen az idős korúak sérelmére elkövetett bűncselekmények száma, megelőzhető legyen az ún. "házalók" által elkövetett lopási esetek száma, valamint feltárásra kerüljenek az időskori abúzus esetei
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Pálháza Város Költségvetési Konceptió
A cél kapcsolódása országos szaknapolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, tájékoztatás Előadások, felvilágosítás
Az intézkedés felelőse	Polgármester, Jegyző Civil Szervezetek Rendőrség, Polgárőrség
Az intézkedés megvalósításának határideje	2024. december 31. 2027. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Résztvevők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Saját erő és/vagy pályázat, segítők
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások megléte esetén biztosított
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Intézkedés címe:	Egységes nyilvántartás a fogyatékkal élőkéről
Feltárt probléma megnevezése	A városban élő fogyatékkal élők adatbázisának hiánya
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<u>Rövidtávú:</u> Az érintett célcsoport feltérképezése, információnyújtás, igényfelmérés. <u>Középtávú:</u> Az érintett személyek minél szélesebb körű bevonása, segítése. <u>Hosszú távú:</u> A városunkban fogyatékkal élők körének folyamatos nyomon követése, igények felmérése és segítségnyújtás.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Pálháza Város Költségvetési Konceptió
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, tájékoztatás
Az intézkedés felelőse	Polgármester, Jegyző Civil Szervezetek
Az intézkedés megvalósításának határideje	2024. december 31. 2027. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Résztvevők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Saját erő és/vagy pályázat, segítők
Az intézkedés eredményeinek fenntartathatósága	Erőforrások megléte esetén biztosított
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Intézkedés címe:	Szolgálati lakás kialakítása
Feltárt probléma megnevezése	Az önkormányzat alkalmazásában állók részére biztosítani kívánt szolgálati lakás hiánya
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<u>Rövidtávú:</u> Az érintett célcsoport feltérképezése, igényfelmérés. <u>Középtávú:</u> Pályázati forrás felhasználásával lakás(ok) kialakítása. <u>Hosszú távú:</u> Az önkormányzat alkalmazásában állók részére szolgálati lakás biztosítása
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Pálháza Város Költségvetési Konceptió
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió Nemzeti Fejlesztés 2030
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés Lakásépítés és/vagy felújítás
Az intézkedés felelőse	Polgármester, Jegyző
Az intézkedés megvalósításának határideje	2024. december 31. 2027. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Épített és/vagy felújított lakások száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Saját erő és/vagy pályázat
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások megléte esetén biztosított
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Intézkedés címe:	Energetikai fejlesztések, Okos park kialakítása
Feltárt probléma megnevezése	Alacsony a település gazdasági potenciálja
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid távú cél: Okos park, napelem és/vagy szélenergiapark kialakítása Középtávú cél: Okos park, napelem és/vagy szélenergiapark üzemeltetése Hosszú távú cél: Internet elérés folyamatos biztosítása, interaktív eszközök használata, elektromos autó töltőállomás biztosítása
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Pálháza Város Költségvetési Konceptió
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió Nemzeti Fejlesztés 2030
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés
Az intézkedés felelőse	Polgármester, Jegyző
Az intézkedés megvalósításának határideje	2024. december 31. 2027. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Megjelent pályázati kiírások száma Kidolgozott javaslatok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Saját erő és/vagy pályázat
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások megléte esetén biztosított
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sor-száma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltartott probléma megnevezése	Az intézkedéssel elért kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiához	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának hárítáideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
1	Szolgáltatási lakás kialakítása	Az önkormányzat alkalmazásában állók részére biztosítani kívánt szolgáltatási lakás hiánya	A városban munkát vállaló, az önkormányzat alkalmazásában állók részére szolgáltatási lakás biztosítása	Pálháza Város Költségvetési Koncepció	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció Nemzeti Fejlesztés 2030	Adatgyűjtés, igényfelmérés Lakásépítés és/vagy felújítás	Polgármester, Jegyző	2024. december 31. 2027. december 31.	Épített és/vagy felújított lakások száma	Saját erő és/vagy pályázat	Erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns
2	Energetikai fejlesztések, Okos park kialakítása	Alacsony a település gazdasági potenciálja	Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai korszerűsítése, Napelmeipark és szél-erőmű park létesítése, okos park létrehozása	Pálháza Város Költségvetési Koncepció	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció Nemzeti Fejlesztés 2030	Adatgyűjtés, igényfelmérés	Polgármester, Jegyző	2024. december 31. 2027. december 31.	Megjelent pályázati kiírások száma Kidolgozott javaslatok száma	Saját erő és/vagy pályázat	Erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
												Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Intézkedés sor-száma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetlelmzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiához	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Romák és/vagy mélyszegénységben élők munkacélpiacon helyi-javítás	Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	Cél, hogy rászorulóknak megadható tájékoztatást és segítséget kapjanak a részükre megadható munkalehetőség igénybe vételéhez, a szükséges feltételeknek meg tudjanak felelni	Pálháza Város Költségvetési Koncepció	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció Új Roma Stratégia (2019-2030)	Adatgyűjtés Adatbázis készítése az érintettekkel Kapcsolatfelvétel a partner intézményekkel	Érintettek Polgármester, Jegyző Polgármesteri Hivatal Szociális igazgatási ügyintéző Családsegítő szolgálat dolgozói	2024. december 31. 2027. december 31.	Résztevők száma	Saját és/vagy Segítők Helyszín a rendezvények lebonyolításához	Erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Drogfogyasztás felbukkanásának, a fiatalok bűnelkövetés, iskolai erőszak megelőzése, felvilágosítás	Drogfogyasztás felbukkanása, fiatalok bűnelkövetés, iskolai erőszak	Arra törekedünk, hogy egyetlen gyermek se forduljon drogokhoz és egyéb élvezeti szerekhez városunkban. Emellett pedig ne forduljon elő városunkban fiatalok által elkövetett bűncselekmény	Pálháza Város Költségvetési Koncepció	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Adatgyűjtés, tájékoztatás Előadások, felvilágosítás	Érintettek, civil szervezetek, Polgármester, Jegyző Rendvédelmi szervek, Iskola, Pálházai Körzeti Alapszolgálati Központ	2024. december 31. 2027. december 31.	Résztevők száma Rendőrségi statisztikai adatok	Pályázat, segítők, helyszín a rendezvények lebonyolításához	Erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Inrész- kedés sor- száma	Az intézkedés címe, megneve- zése	A helyzetelemzés következteté- seiben feltárt probléma megne- vezése	Az intézke- déssel elért kívánt cél	A cél össz- hangja más helyi stratégiai dokumentu- mokkal	A cél kap- csolódása országos szakmapo- litikai stra- tégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intéz- kedés megvalósí- tásának ha- tárideje	Az intézke- dés eredmé- nyességét mérő indika- tor(ok)	Az intézkedés meg- valósításához szük- séges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézke- dés eredmé- nyének fenntarttha- tósága	Önkor- mányzatok közötti együttműkö- désben meg- valósuló in- tézkedés esetében az együttműkö- dés bemuta- tása
2	Új játszóterek kialakítása, a meglévőket fel- újítása, bőví- tése	Kikapcsolódási le- hetőségek hiánya	A gyermekek szórakoztatá- sát, kapcsolco- lódását meg- teremtő biz- tonságos, mi- nőségi szab- ványnak meg- felelő játszó- terek létesí- tése	Pálháza Város Költségvetési Konceptió	Országos Fejlesztési és Terület- fejlesztési Konceptió „Legyen a jobb gyerme- keknek” Nemzeti Stratégia (2007- 2032)	Adatgyűjtés, tájékoztató Pályázati for- rás keresése és Felújítás építés	Polgármester, Jegyző Civil Szerveze- tek	2024. dec- ember 31. 2027. dec- ember 31.	Kialakított ját- szóterek száma Felújított ját- szóterek száma	Saját erő és/vagy pályázat, segítők	Erőforrások megléte ese- tén biztosí- tott	Nem rele- vans
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Nők munka- vállalásának elősegítése	Nehéz a visszaté- rés, a munkába ál- lás a gyermeket vállaló anyák eseté- ben	Cél, hogy a nők visszake- rüljenek a fog- lalkoztatási piacra, ezáltal a családnak stabilabb anyagi hátte- ret tudjanak biztosítani	Pálháza Város Költségvetési Konceptió	Országos Fejlesztési és Terület- fejlesztési Konceptió Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlősé- get Előse- gítő Nem- zeti Straté- gia (2010- 2021)	Adatgyűjtés, tájékoztató Előadások, felvilágosítás	Polgármester, Jegyző Civil Szerveze- tek	2024. dec- ember 31. 2027. dec- ember 31.	Résztevők száma	Saját erő és/vagy pályázat, segítők	Erőforrások megléte ese- tén biztosí- tott	Nem rele- vans

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sor-száma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetlemezés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elémi kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiához	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának hárterdeje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Idősek sérelmére elkövetett bűncselekmények megelőzése, áldozattá válás megelőzése	Bűnelkövetők száma leginkább veszélyeztetett korosztály	Szeretnénk, ha a városban élő idősek, és első sorban az egyedül élő idősek biztonság érzete javuljon, és ne váljanak bűncselekmények áldozataivá	Pálháza Város Költségvetési Konceptió	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Adatgyűjtés, tájékoztatás Előadások, felvilágosítás	Polgármester, Jegyző Civil Szervezetek Rendőrség, Polgárőrség	2024. december 31. 2027. december 31.	Résztevők száma	Saját erő és/vagy pályázat, segítők	Erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns
V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Egységes nyilvántartás a fogyatékkal élőkről	A városban élő fogyatékkal élő adatbázisának hiánya	Az érintett célcsoport ismerete a célzottabb segítségnyújtás biztosításához	Pálháza Város Költségvetési Konceptió	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Adatgyűjtés, tájékoztatás	Polgármester, Jegyző Civil Szervezetek	2024. december 31. 2027. december 31.	Résztevők száma	Saját erő és/vagy pályázat, segítők	Erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegíték-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.



A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

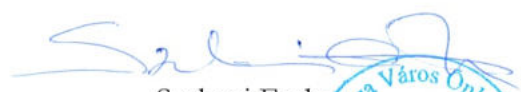
I. A Pálháza Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Pálháza Város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 80/2022.(IX.12.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Pálháza, 2022. szeptember 12.


Szebeni Endre
polgármester



Jegyzőkönyvi kivonat

Készült Pálháza Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2022. szeptember 12.-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

**Pálháza Város Önkormányzata Képviselő-testületének
80/2022.(IX.12.) határozata
Pálháza Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfo-
gadásáról**

Pálháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete az előterjesztés szerint elfogadja Pálháza Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programját, és egyúttal felhatalmazza a polgármestert annak aláírására.

Felelős: polgármester, jegyző

Határidő: értelemszerűen

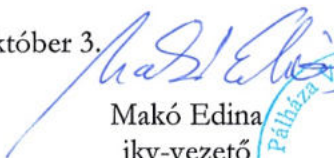
K.m.f.

Szebeni Endre sk.
polgármester

Csató Szabolcs sk.
jegyző

A kiadmány hitelül:

Pálháza, 2022. október 3.


Makó Edina
jkv-vezető

